อนุสัญญาว่าด้วยทารขจัดทารเลือกปฏิบัติ ต่อสตรีในทุทรูปแบบ และพิธีสารเลือทรับของอนุสัญญาว่าด้วย ทารขจัดทารเลือทปฏิบัติต่อสตรีในทุทรูปแบบ

Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and Optional Protocol to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and Optional Protocol to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.)
Office of Women's Affairs and Family Development (OWAFD)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
Ministry of Social Development and Human Security
อาการซันทาวเวอร์ส เอ ชั้น 22-23 ถ.วิภาวดีรังสิต
Sun Towers A, 22 nd - 23 rd Floor, Vibhavadi Rangsit Road
แบวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
Ladyao, Chatuchak, Bangkok 10900

โทรศัพท์ : 0 2612 8763-6 โทรสาร : 0 2612 8781

E-mail : owf@women-family.go.th

Website : http://www.women-family.go.th

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติ
ต่อสตรีในทุกรูปแบบ
และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วย
การขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ
Convention on the Elimination of
All Forms of Discrimination against Women
and Optional Protocol to the Convention
on the Elimination of All Forms of
Discrimination against Women

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สก.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women - CEDAW) เป็นอนุสัญญา ที่สหประชาชาติจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและประกันพัฒนาการและ ความก้าวหน้าอย่างเต็มที่ของสตรีทั้งในด้านนิติบัญญัติและอื่นๆ ที่เหมาะสมบนพื้นฐาน ของความเสมอภาคของสตรีและบุรุษ และได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาแห่ง สหประชาชาติ สมัยที่ 34 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2522 นับจากนั้นจนถึงเดือนเมษายน 2546 มีประเทศต่างๆ ได้ให้สัตยาบัน (ratification) หรือภาคยานุวัติ (accession) ต่ออนุสัญญา ฉบับนี้ รวม 173 ประเทศ

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคือนุสัญญาฯ โดยการภาคยานุวัติ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ วันที่ 8 กันยายน 2528 โดยได้ตั้งข้อสงวน (reservations) ไว้เพื่อที่จะขอเป็นการยกเว้น ไม่ผูกพันตามอนุสัญญา จำนวน 7 ข้อ เนื่องจากยังมีกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ภายใน ประเทศที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้สอดคล้องกับบทบัญญัติฯ ในอนุสัญญาฯ ต่อมาเมื่อได้ มีการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยการผลักดันของสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (สำนักงานกสส. เดิม) ซึ่งปัจจุบันคือสำนักงานกิจการ สตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) ประเทศไทยได้ขอยกเลิกข้อสงวนแล้ว 5 ข้อ ดังนั้น ในปัจจุบันจึงยังคงเหลือข้อสงวนอีก 2 ข้อ คือข้อ 16 ว่าด้วยความเสมอภาคในด้าน ครอบครัวและการสมรส และข้อ 29 เรื่องการให้อำนาจศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในการ ตัดสินกรณีพิพาทระหว่างรัฐภาคีในการตีความหรือการใช้อนุสัญญาฯ

เนื่องจากอนุสัญญาฯ ฉบับนี้สามารถใช้เป็นเครื่องชี้วัดและบรรทัคฐานในการ พัฒนาสถานภาพสตรีให้มีความเสมอภาคกับบุรุษได้เป็นอย่างดี จากการวิเคราะห์ข้อสงวน ที่ตั้งไว้สำหรับอนุสัญญาฯ ข้อ 16 ที่ว่าด้วยความเสมอภาคในด้านครอบครัวและการสมรส ซึ่งเป็นข้อสงวนข้อสุดท้ายในด้านสาระของการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี จะเห็นได้ว่า กฎหมายและกฎระเบียบตลอดจนแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวยังมีสิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไข ปรับปรุงอยู่อีกเป็นอันมาก ถึงแม้สำนักงาน กสส. จะได้พยาขามผลักดันให้มีการแก้ไข กฎหมายครอบครัวเพื่อยกเลิกข้อสงวนสำหรับข้อ 16 นี้มาหลายครั้งแล้วก็ตาม ก็ยังไม่ สามารถคำเนินการได้ก้าวหน้ามากนัก ซึ่งสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวจะต้อง ใช้ความพยายามในการดำเนินการให้มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวต่อไป โดยอาศัยความ ร่วมมือจากหน่วยงานและองค์การต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมใน การผลักดับด้วย

อนึ่ง จากการที่ประเทศไทยได้ให้ภาคยานุวัติต่ออนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือก ปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบแล้ว เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2543 เอกอัครราชทูตไทย ผู้แทน ถาวรประจำองค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ค ได้ลงนามในพิธีสารเลือกรับของ อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Optional Protocol to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women - CEDAW) และได้มอบสัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับดังกล่าวให้แก่สหประชาชาติ โดยประเทศไทยเป็น ประเทศแรกในเอเชียและเป็นประเทศที่ 5 ที่ได้ให้สัตยาบัน นับเป็น 1 ในกลุ่ม 10 ประเทศแรกที่ทำให้พิธีสารเลือกรับฯ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2543

พิธีสารเลือกรับฉบับนี้ เป็นกระบวนการช่วยในการคุ้มครองสิทธิสตรี โดยเปิด โอกาสให้ปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มของปัจเจกบุคคลในประเทศที่เป็นภาคีพิธีสารเลือกรับฯ เสนอข้อร้องเรียนเกี่ยวทับการละเมิดสิทธิของสตรีต่อคณะกรรมการว่าค้วยการขจัดการ เลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ รวมทั้งเปิดโอกาสให้คณะกรรมการฯ เข้ามาใต่สวนใน ประเทศได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมจากรัฐบาลก่อน และจะเข้ามาได้ก็ต่อเมื่อกลไกภายใน ในการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้คำเนินไปจนหมดสิ้นแล้วหรือมีเหตุที่ชี้ให้เห็นว่า กลไกนั้นคำเนินไปล่าช้าผิดปกติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมดีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2542 เห็นชอบตามมติคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.) ให้ประเทศไทย ให้การรับรองพิธีสารเลือกรับดังกล่าวทั้งฉบับ เพื่อแสดงให้ประชาคมโลกเห็นความจริงใจ และความก้าวหน้าในการส่งเสริมความเสมอภาคและคุ้มครองสตรี ตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 30

ตามบทบัญญัติในข้อ 13 ของพิธีสารเลือกรับฯ ประเทศภาคีสมาชิกจะต้อง คำเนินการจัดพิมพ์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับอนุสัญญาฯ และพิธีสารเลือกรับฯ ต่อสาธารณชนอย่างทั่วถึง สำนักงาน กสส. จึงได้จัดสัมมนาผู้แทนหน่วยงาน องค์กรต่างๆ รวมทั้งสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2543 เพื่อชี้แจงสาระสำคัญของพิธีสาร เลือกรับฯ และหารือการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาฯ และพิธีสารเลือกรับฯ ที่ประเทศไทยได้มีพันธะผูกพันไว้ดังกล่าว

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวหวังว่า การรวบรวมอนุสัญญาฯ และ พิธีสารเลือกรับฯ ซึ่งสำนักงาน กสส. ได้จัดพิมพ์เผยแพร่ ไว้แล้ว ทั้งคั้นฉบับภาษาอังกฤษและ คำแปลเป็นภาษาไทย จะช่วยสนับสนุนการเผยแพร่ ข้อมูลเกี่ยวกับอนุสัญญาฯ และพิธีสาร เลือกรับฯ ต่อหน่วยงาน องค์กรภาครัฐ เอกชน สาธารณชน และผู้สนใจทั่วไป เพื่อเสริมสร้าง ความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาการเลือกปฏิบิติต่อสตรีทั้งในระคับสากลและ ระคับประเทศอันนำไปสู่ความร่วมมือกันทั้งในภาครัฐและเอกชน ในการแก้ไขปรับปรุงและ พัฒนาสถานภาพสตรีให้เท่าเทียมกับบุรุษ ตลอดจนส่งเสริมกระบวนการคุ้มครองสิทธิ มนุษยชนในประเทศไทยต่อไป

Ð

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กับยายน 2546

สารบัญ

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

ความเป็นมา		6
สาระสำคัญ		7
ภาค 1	(อนุสัญญาข้อ 1 -6)	13
ภาค 2	2 (ถนุสัญญาข้อ 7 -9)	15
ภาค 3	3 (อนุสัญญาข้อ 10 -14)	16
ภาค 4	ı (อนุสัญญาข้อ 15 -16)	19
ภาค 5	5 (อนุสัญญาข้อ 17 -22)	20
ภาค 6	ร (อนุสัญญาข้อ 23 -30)	23
Convention on	the Elimination of All Forms of	
Discr	imination against Women	
Introd	duction	26
Part 1	(Article 1 - Article 6)	29
Part 2	(Article 7 - Article 9)	30
Part 3	(Article 10 - Article 14)	31
Part 4	(Article 15 - Article 16)	34
Part 5	(Article 17 - Article 22)	36
Part 6	(Article 23 - Article 30)	38

สารบัญ (ต่อ)

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วย	
การขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (ข้อ 1 - 21)	42
Optional Protocol to the Convention on the Elimination of All Forms of	
Discrimination against Women (Article 1 - 21)	
ภาคผนวก	
รายชื่อประเทศที่ให้สัตยาบัน (ratification) หรือภาคยานุวัติ (accession)	
อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ	56
พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วย	
การขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ	67

อนุสัญญา

ว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ในทุกรูปแบบ

และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติ ต่อสตรีในทุกรูปแบบ

Convention on the Elimination of
All Forms of Discrimination against Women
and Optional Protocol to the Convention on the
Elimination of All Forms
of Discrimination against Women

ความเป็นมา

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women - CEDAW) เป็นอนุสัญญาที่ จัดทำขึ้นโดยสหประชาชาติ และได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ 34 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2522 นับจากนั้นจนถึงเดือนเมษายน 2546 ประเทศต่างๆ ให้สัตยาบัน (ratification) หรือภาคยานุวัติ (accession) อนุสัญญานี้แล้วรวม 173 ประเทศ

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคือนุสัญญาฯ โดยการภาคยานุวัติ มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่ วันที่ 8 กันยายน 2528 ในส่วนของข้อสงวน (reservations) ที่ประเทศไทยได้ตั้งไว้ เมื่อเข้า เป็นภาคีเพื่อที่จะ ขอเป็นการยกเว้นไม่ผูกพันตามอนุสัญญา เดิมมี 7 ข้อ ได้แก่

- อนุสัญญาข้อ 7 : เรื่องความเสมอภาคทางการเมืองและการรับตำแหน่งทาง ราชการ
  - อนุสัญญาข้อ 9 วรรค 2 : เรื่องการถือสัญชาติของบุตรที่เกิดจากหญิงไทย
  - อนุสัญญาข้อ 10 : เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา
- อนุสัญญาข้อ 11 วรรค 1(ข) : เรื่องสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานชนิด เดียวกัน
  - อนุสัญญาข้อ 15 วรรค 3 : เรื่องการทำสัญญา
  - อนุสัญญาข้อ 16 : เรื่องความเสมอภาคในครอบครัวและการสมรส
  - อนุสัญญาข้อ 29 : เรื่องการให้อำนาจศาลโลกในการตัดสินกรณีพิพาท การที่ประเทศไทยตั้งข้อสงวนไว้ในประเด็นที่เป็นสาระสำคัญถึง 7 ข้อ จากจำนวน

16 ข้อของอนุสัญญา ทำให้ประเทศไทยถูกทักท้วงและเพ่งเล็งจากประเทศต่างๆ และ จากองค์กรที่มิใช่รัฐบาล (non-governmental organizations:-NGOs) ในเวทีการประชุม ระหว่างประเทศโดยเห็นว่าประเทศไทยไม่มีความจริงใจต่อการส่งเสริมสถานภาพสตรีซึ่งขัด ต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ

ต่อมาประเทศไทยได้ขอยกเลิกข้อสงวนแล้ว 5 ข้อ ได้แก่

- 1. อนุสัญญาข้อ 11 วรรค 1 (ข) และข้อ 15 วรรค 3 โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 ๆลาคม 2533
  - 2. อนุสัญญาข้อ 9 วรรค 2 โดยมติกณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2535
  - อนุสัญญาข้อ 7 และข้อ 10 โดยมติกณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2538
     ดังนั้น ปัจจุบันจึงยังคงเหลือข้อสงวนอีก 2 ข้อ คือ ข้อ 16 และข้อ 29

สาระสำคัญ

อนุสัญญาฉบับนี้มีบทบัญญัติรวม 30 มาตรา เพื่อให้รัฐภาคีหรือประเทศสมาชิกใช้ เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติ ตุลาการ การ บริหาร หรือ มาตรการอื่นๆ เกี่ยวกับการขจัดการเลือกปฏิบัติทั้งมวลต่อสตรี และให้หลัก ประกันว่าสตรีจะต้องได้รับสิทธิประโยชน์และโอกาสต่างๆ จากรัฐบนพื้นฐานของความ เสมอภาคกับบุรุษ โดยมาตราที่ 1-16 เป็นการระบุมาตรการในการคำเนินการเพื่อขจัดการ เลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านต่างๆ ส่วนมาตราที่ 17-30 เป็นการกำหนดขั้นตอนและกลไกใน การติดตามการปฏิบัติงานตามอนุสัญญาๆ

เนื้อหาหลักของอนุสัญญาฯ มีคังนี้

- ข้อ 1 ให้คำจำกัดความหมาย "การเลือกปฏิบัติต่อสตรี" (discrimination against women) หมายถึง การแบ่งแยก (distinction) การกีดกัน (exclusion) หรือการจำกัด (restriction) ใดๆ เพราะเหตุแห่งเพศ ซึ่งมีผลหรือความมุ่งประสงค์ที่จะทำลายหรือทำให้ เสื่อมเสียการขอมรับ การได้อุปโภค หรือใช้สิทธิ โดยสตรี โดยไม่เลือกสถานภาพด้านการ สมรส บนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีของสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพ ขั้นพื้นฐานในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม พลเมือง หรือด้านอื่นๆ
- ข้อ 3 เรียกร้องให้รัฐภาคีใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้งการออกกฎหมาย เพื่อประกัน พัฒนาการและความก้าวหน้าอย่างเต็มที่ของสตรี เพื่อประกันให้สตรีได้ใช้และ ได้อุปโภคสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยเสมอภาคกับบุรุษ

อนุสัญญาฯ ข้อต่อๆ มากำหนดแนวทางสู่ความเสมอภาก โดยครอบคลุมสถานภาพ สตรีใน 3 มิติด้วยกัน เริ่มจากการกำหนดสิทธิพลเมืองและสถานภาพทางกฎหมายของสตรี อย่างละเอียด ตามด้วยประเด็นด้านการเจริญพันธุ์ และผลกระทบของปัจจัยทางวัฒนธรรมต่อ ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย

- ข้อ 7 กล่าวถึงสิทธิพื้นฐานของสตรีที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง การออกเสียงเลือก ตั้งและ ลงประชามติ การเข้าร่วมในการวางนโยบายของรัฐบาลและดำเนินการตามนโยบาย นั้น และในการ รับตำแหน่งราชการและปฏิบัติหน้าที่ราชการในทุกๆ ระดับของรัฐบาล
- ข้อ 8 กล่าวถึงสิทธิอันเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษในโอกาสที่จะเป็นผู้แทน รัฐบาลของตนในระดับระหว่างประเทศ และเข้าร่วมในงานขององค์การระหว่างประเทศ
- **ข้อ 9** ของอนุสัญญาฯ อันเกี่ยวกับสิทธิของสตรีในด้านสัญชาตินั้นชี้ให้เห็นความ เป็นจริงที่ว่า สถานภาพทางกฎหมายของสตรีมักเชื่อมโยงกับการสมรส ทำให้สตรีขึ้นอยู่กับ สัญชาติของสามีขาคความเป็นอิสระ
- ข้อ 10, 11 และ 13 ยืนยันถึงสิทธิของสตรีที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติในการศึกษา การ จ้างงาน ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ทางเศรษฐกิจและสังคม ข้อเรียกร้องเหล่านั้นถูกย้ำอีกเป็น พิเศษในข้อ 14 ในกรณีของสตรีชนบท ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยค้ำจุนครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ และในกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่ได้รับการตีราคาและไม่มีผลตอบแทนเป็นตัวเงิน การวางแผนและนโยบายต่างๆ ควรคำนึงถึงสตรีเหล่านี้ให้มากขึ้น
- **ข้อ 15** เน้นความเสมอภาคของสตรีและบุรุษในการทำสัญญาและจัดการทรัพย์สิน ในกระบวนการทางศาลและการชำระความ อนุสัญญาฯ เรียกร้องว่าสัญญาและเอกสาร ทั้งปวงที่มุ่งจำกัด ความสามารถทางกฎหมายของสตรีจะถือว่าใช้ไม่ได้และเป็นโมฆะ
- ข้อ 16 กล่าวถึงประเด็นการสมรสและความสัมพันธ์ทางครอบครัว โดยเรียกร้อง ให้สตรีมีสิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกับบุรุษในการเลือกคู่สมรสและการขาดจาก การสมรส การเป็นบิดามารดา การตัดสินใจมีบุตร การดูแลบุตร การเลือกใช้นามสกุล และ การจัดการทรัพย์สิบ

นอกจากประเด็นเกี่ยวกับสิทธิของพลเมืองแล้ว อนุสัญญาฯ ยังให้ความสำคัญกับสิ่ง
ที่เกี่ยวข้องกับสตรี โดยตรง คือ สิทธิในการเจริญพันธุ์ โดยย้ำว่า "บทบาทของสตรีใน
การให้กำเนิดบุตรไม่ควรจะเป็นพื้นฐานในการเลือกปฏิบัติ" ข้อ 5 ของอนุสัญญาฯ เสนอ
ให้มีมาตรการที่จะ "ประกันความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับความเป็นมารดาว่าเป็นหน้าที่
ทางสังคม" เรียกร้องให้มีความรับผิดชอบร่วมกันของบุรุษและสตรีในการเลี้ยงดูและ
การพัฒนาบุตร

ด้วยเหตุผลนี้ การคุ้มครองมารดาและการดูแลบุตรจึงถูกจัดว่าเป็นสิทธิอันจำเป็นยิ่ง และได้รวมเอาไว้ในทุกประเด็นของอนุสัญญาฯ ไม่ว่าจะเป็นส่วนที่เกี่ยวกับการจ้างงาน กฎหมายครอบครัว การดูแลสุขภาพ หรือการศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสังคมรวม ไปถึงการ เสนอบริการต่างๆ โดยเฉพาะการดูแลเด็กเล็ก ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถรวม ความรับผิดชอบในครอบครัวเข้าไปอย่างสอดคล้องกับการทำงาน และการมีส่วนร่วมใน ชีวิตสาธารณะ มาตรการพิเศษที่มุ่งปกป้องความเป็นมารดาไว้จะไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ (ข้อ 4)

อนุสัญญานี้ กล่าวถึงการวางแผนครอบครัวไว้อย่างชัดเจน เรียกร้องให้รัฐภาคีจัดข้อ สนเทศ และคำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว (ข้อ 10 ช) ให้ใช้มาตรฐานที่จะประกัน สิทธิของสตรีที่จะ "ตัดสินใจอย่างอิสระและมีความรับผิดชอบในจำนวนบุตร และระยะห่าง ในการมีบุตรของตน" (ข้อ 16 จ)

จุดมุ่งหมายหลักอีกประการหนึ่งของอนุสัญญาฯ ก็คือ การขยายความเข้าใจเกี่ยวกับ กวามหมายของสิทธิมนุษยชน โดยตระหนักถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมและประเพณีปฏิบัติ ที่มีต่อการจำกัดการที่สตรีจะได้ใช้สิทธิพื้นฐานของตน อิทธิพลเหล่านี้ได้แก่ความคิดดั้งเดิม ขนบธรรมเนียม และกฎเกณฑ์สังคมที่มีผลทำให้เกิดมีข้อจำกัดในรูปแบบหลากหลายทาง ด้านกฎหมาย การเมือง และ เสรษฐกิจ ที่มีต่อความก้าวหน้าของสตรี

อนุสัญญาฯ ย้ำว่า "จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทคั้งเดิมของบุรุษ รวมทั้งบทบาท สตรีในสังคมและในครอบครัว เพื่อให้บรรลุถึงความเสมอภาคอย่างเต็มที่ระหว่างบุรุษและ สตรี" รัฐภาคีต้องใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อปรับเปลี่ยนแบบแผนพฤติกรรมทางสังคมและ วัฒนธรรมของบุรุษและสตรี "เพื่อขจัดความเคียดฉันท์ (prejudices) และประเพณีปฏิบัติ ทั้งปวงซึ่งอยู่บนพื้นฐานความคิดเกี่ยวกับ ความต่ำต้อย หรือความสูงส่งของอีกเพสหนึ่งหรือ ที่อยู่บนพื้นฐานของบทบาทแบบคั้งเคิมสำหรับบุรุษและสตรี" (ข้อ 5)

ง้อ 10 (ค) กำหนดให้มีการทบทวนตำราและโครงการต่างๆ ของโรงเรียน ตลอด จนวิธีการสอน เพื่อขจัดแนวคิดแบบดั้งเดิมเกี่ยวกับบทบาทของบุรุษและสตรีในทุกระดับ และทุกรูปแบบ ของการศึกษา

สรุปแล้ว อนุสัญญาฯ เป็นกรอบที่ชัดเจนและครอบคลุมสำหรับใช้ในการท้าทายและ ต่อสู้กับพลังหลากหลาย ซึ่งมีส่วนทำให้การเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศเกิดขึ้นได้และยัง คงมีอยู่ในสังคมทุกแห่ง

คณะกรรมการว่าค้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีมีหน้าที่ติดตามการปฏิบัติตาม อนุสัญญาฯ ของบรรดารัฐภาศี โดยมีขั้นตอนและกลไกในการติดตามดังกำหนดไว้ในข้อ 17 -30 คณะกรรมการนี้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 25 คน ที่ได้รับการคัดเลือกโดยรัฐภาคีจาก รายชื่อที่รัฐบาล ประเทศต่างๆ เสนอเข้าไป รัฐภาคีควรจะต้องเสนอรายงานของประเทศอย่าง น้อยทุกๆ 4 ปี ซี้แจงถึงมาตรการต่างๆ ที่ได้นำมาใช้เพื่อปฏิบัติงานตามอนุสัญญาฯ สมาชิก ของคณะกรรมการจะหารือกับผู้แทนของรัฐภาคีเกี่ยวกับเนื้อหาของรายงานนั้น และแสวงหา แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ ต่อไปอีกตามความเหมาะสมของสถานการณ์ในแต่ละประเทศ

ประเทศไทยได้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการฯ ฉบับแรก เมื่อปี 2530 ซึ่งได้พิจารณา ร่วมกับ รายงานฉบับเพิ่มเติมในการประชุมคณะกรรมการฯ สมัยที่ 9 เมื่อเคือนมกราคม 2533 ต่อมาได้เสนอ รายงานฉบับที่ 2 และ 3 (ฉบับรวม) เมื่อปี 2540 ซึ่งพิจารณาร่วมกับ รายงานฉบับเพิ่มเติมในการประชุมคณะกรรมการฯ สมัยที่ 20 เมื่อเคือนมกราคม 2542 ในปี 2545 ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องเสนอรายงานฉบับต่อไป ขณะนี้ทางสำนักงาน กิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ จัดทำรายงานฉบับที่ 4 - 5 (ฉบับรวม) เรียบร้อยแล้ว เพื่อเสนอให้เลขาธิการสหประชาชาติ ต่อไป

อนึ่ง เพื่อเป็นการแสดงให้ประชาคมโลกเห็นถึงความจริงใจและความก้าวหน้าในการ ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรี ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติรับรองไว้ ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่า ด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติ ต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Optional Protocol to the CEDAW) เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2543 โดยเป็น ประเทศที่ 43 ที่ลงนามในพิธีสารเลือกรับฯ และเป็น ประเทศที่ 5 และประเทศแรกในภูมิภาคเอเซียที่เข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับฯ โดยการ ให้สัตยาบัน นับเป็น 1 ในกลุ่ม 10 ประเทศแรกที่ทำให้พิธีสารเลือกรับฯ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2543 สาระของพิธีสารเลือกรับฯ เป็นการเปิดโอกาสให้ปัจเจกบุคคลหรือกลุ่ม ของปัจเจกบุคคลในประเทศที่เป็นภาคีพิธีสารเลือกรับฯ เสนอข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการ ละเมิคสิทธิสตรีตามที่ระบุในอนุสัญญาฯ โดยนำข้อร้องเรียนเสนอต่อคณะกรรมการว่าด้วย การขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี รวมทั้งเปิดโอกาสให้คณะกรรมการฯ เข้ามาไต่สวนใน ประเทศได้แต่ต้องได้รับความชินขอมจากรัฐบาลก่อน และจะเข้ามาได้ก็ต่อเมื่อกลใกภายใน ในการแก้ไขการละเมิคสิทธิมนุษยชนได้ดำเนินไปจนหมดสิ้นแล้ว หรือมีเหตุที่ชี้ให้เห็นว่า กลใกนั้นดำเนินไปล่าช้าผิดปกติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมดิเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2542 เห็น ชอบให้ประเทศไทยให้การรับรองพิธีสารเลือกรับดังกล่าวทั้งฉบับ

อนุสัญญา ว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ในทุกรูปแบบ

บรรดารัฐภาคีในอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

สังเกตว่า กฎบัตรสหประชาชาติขึ้นยันความเชื่อมั่นในสิทธิมนุยขชนขั้นพื้นฐาน ในเกียรติศักดิ์และคุณค่าของมนุษย์และในสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี

สังเกตว่า ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขึ้นขันหลักการที่ว่า การเลือกปฏิบัติเป็น สิ่งที่ยอมรับไม่ได้ และประกาศว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมามือิสระและเสมอภาคกันในเกียรติศักดิ์ และสิทธิ และว่าทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพบรรดาที่ระบุไว้ในปฏิญญานี้ โดยปราศจาก กาวมแตกต่างไม่ว่าชนิดใดๆ รวมทั้งความแตกต่างเพราะเหตุแห่งเพศ

สังเกตว่า รัฐภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมีความผูกพันที่จะ ประกันสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรีในการที่จะได้อุปโภคสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม พลเมือง และทางการเมืองทั้งปวง

พิจารณาถึง อนุสัญญาระหว่างประเทศที่กำหนดขึ้นภายใต้การสนับสนุนของ สหประชาชาติมละทบวงการชำนัญพิเศษที่ส่งเสริมความเสมอภาคแห่งสิทธิของบุรุษและ สตรี

อีกทั้งยังสังเกตถึง บัตติ ปฏิญญา และข้อเสนอแนะที่รับรองโดยสหประชาชาติ และทบวงการชำนัญพิเศษซึ่งส่งเสริมความเสมอภาคแห่งสิทธิของบุรุษและสตรี

อย่างไรก็ตาม มีความห่วงใยว่า ทั้งๆ ที่มีเครื่องมือต่างๆ เหล่านี้แล้ว ก็ยังคงมีการเลือก ปฏิบัติต่อสตรีอยู่อย่างกว้างขวาง

ระถึกถึงว่า การเลือกปฏิบัติต่อสตรีขัดต่อหลักการของความเสมอภาคของสิทธิ และความเคารพต่อเกียรติศักดิ์ของมนุษย์ เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของสตรีค้วย เงื่อนไขที่เสมอภาคกัน กับบุรุษในการดำรงอยู่ทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ในประเทศของตน ขัดขวางความเจริญเดิบโตแห่งความรุ่งเรื่องของสังคมและครอบครัว และ ทำให้พัฒนาการอย่างสมบูรณ์ของศักยภาพ ต่างๆ ของสตรีในการให้บริการแก่ประเทศของ ตนและมนุมยชาติเป็นไปได้โดยยากชิ่งขึ้น

มีความห่วงใยว่า ในสถานการพ์แห่งความยากจน สตรีมีโอกาสเข้าถึงอาหาร การ อนามัยการศึกษา การฝึกอบรม และโอกาสในการทำงานและความจำเป็นอื่นๆ ได้น้อยมาก

มีความเชื่อมั่นว่า การจัดให้มีระเบียบทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศแบบใหม่ ซึ่ง อยู่บนรากฐานของสมธรรมและความยุติธรรม จะช่วยในการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่าง บุรุษและสตรี อย่างสำคัญ

ย้ำว่าการขจัดการแบ่งแยกผิวการแบ่งเชื้อชาติทุกรูปแบบการเลือกปฏิบัติตามเชื้อชาติ ลัทธิอาณานิคม ลัทธิอาณานิคมสมัยใหม่ การรุกราน การยึดครองครอบครอง และการ แทรกแซงของต่างชาติในกิจการภายในของรัฐต่างๆ มีความสำคัญต่อการได้อุปโภคสิทธิ อย่างเต็มที่ของบุรุษและสตรี

ยืนยันว่า การทำให้สันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศแข็งแกร่งขึ้น การ ผ่อนคลาย ความตึงเครียดระหว่างประเทศ ความร่วมมือซึ่งกันและกันในบรรคารัฐทั้งปวง โดยไม่ถือระบบสังคมและเศรษฐกิจของตน การลดอาวุธโดยทั่วๆ ไปและอย่างสิ้นเชิง โดย เฉพาะอย่างยิ่งการลดอาวุธนิวเคลียร์ ภายใต้การควบคุมระหว่างประเทศอย่างเข้มแข็งและ ได้ผล การขึ้นขันถึงหลักการแห่งความยุติธรรม ความเสมอภาคและผลประโยชน์ของกันและ กันในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่างๆ และการตระหนักถึงสิทธิของประชาชนที่อยู่ ภายใต้การครอบครองของต่างชาติ ต่อการที่จะปกครองตนเองและการได้อิสรภาพ รวมทั้งการเคารพอธิปไตยแห่งชาติและ บูรณภาพแห่งคินแคน จะช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าและพัฒนาการทางสังคม และในฐานะ เป็นผลสืบเนื่องจะช่วยให้บรรลูถึงความเสมอภาคอย่างเต็มเปี่ยมระหว่างบุรุษและสตรี

มีความเชื่อมั่นว่า พัฒนาการอย่างเต็มที่และสมบูรณ์ของประเทศ สวัสดิภาพของโลก และเหตุที่จะมีสันติภาพ จำด้องให้สตรีได้เข้าร่วมอย่างเต็มที่ในทุกๆ สาขา โดยเสมอภาค กับบุรุษ

คำนึงถึง การที่สตรีมีส่วนช่วยอย่างสำคัญต่อสวัสดิการของครอบครัวและต่อ พัฒนาการของสังคม ซึ่งจนกระทั่งปัจจุบันนี้ยังไม่ได้รับการของรับอย่างเต็มที่ ความสำคัญ ทางสังคมของความเป็นเพศมารดาและบทบาทของบิดามารดาในครอบครัว และในการ เลี้ยงดูบุตร และตระหนักว่าบทบาท ของสตรีในการให้กำเนิดบุตร ไม่ควรจะเป็นพื้นฐานใน การเลือกปฏิบัติ แต่ตระหนักว่า การเลี้ยงดูบุตรจำต้องได้รับผิดขอบร่วมกันระหว่างบุรุษและ สตรี และสังคมทั้งมวล

ตระหนักว่า จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทดั้งเดิมของบุรุษ รวมทั้งบทบาทของ สตรี ในสังคมู และในครอบครัวเพื่อให้บรรลุถึงความเสมอภาคอย่างเต็มที่ระหว่างบุรุษและสตรี

ตั้งใจแน่วแน่ ที่จะให้มีการปฏิบัติตามหลักการที่ระบุไว้ในปฏิญาณว่าด้วยการ ขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี และเพื่อความมุ่งประสงค์นั้นจะกำหนดมาตรการต่างๆ ที่ จำเป็นสำหรับการขจัดการเลือกปฏิบัติดังกล่าวในทุกรูปแบบและวิธีการได้ตกลงกันดัง ต่อไปนี้

ภาค 1

ข้อ 1

เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้ คำว่า "เลือกปฏิบัติต่อสตรี" จะหมายถึง การ แบ่งแยก การกีดกัน หรือการจำกัดใดๆ เพราะเหตุแห่งเพศ ซึ่งมีผลหรือความมุ่งประสงค์ที่ จะทำลายหรือทำให้เสื่อมเสียการยอมรับ การได้อุปโภค หรือใช้สิทธิโดยสตรี โดยไม่คำนึงถึง สถานภาพด้านการสมรส บนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีของสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมพลเมืองหรือด้านอื่นๆ

ข้อ 2

รัฐภาคีทั้งหลายขอประฉามการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ คกลงที่จะติคตาม

นโยบายเกี่ยวกับการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีโดยวิธีที่เหมาะสมทุกประการและโดยไม่ ชักช้า และเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนี้ ตกลงที่จะ

- (ก) บรรจุหลักการของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งชาติ ของตนหรือในบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เหมาะสมอื่นๆ ถ้าหากว่ายังไม่รวมไว้ในรัฐธรรมนูญ และบทบัญญัติเหล่านั้น และประกันที่จะให้มีการปฏิบัติตามหลักการนี้ โดยทางกฎหมายและ วิธีการที่เหมาะสมอื่นๆ
- (ข) กำหนดมาตรการด้านนิติบัญญัติและอื่นๆ ที่เหมาะสม รวมทั้งข้อบังคับเมื่อเห็น เหมาะสม ซึ่งห้ามการเลือกปฏิบัติทั้งมวลต่อสตรี
- (ก) จัดให้มีการคุ้มครองทางกฎหมายซึ่งสิทธิของสตรีบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกันกับ บุรุษ และรับประกันในการคุ้มครองสตรีอย่างมีประสิทธิภาพต่อการเลือกปฏิบัติใดๆ โดย ผ่านศาลยุติธรรมแห่งชาติที่มีอำนาจและสถาบันรัฐบาลอื่นๆ
- (ง) งดเว้นจากการเข้าไปพัวพันในการกระทำหรือการปฏิบัติใดๆ เกี่ยวกับการเลือก ปฏิบัติต่อสตรี และรับประกันว่าเจ้าหน้าที่และสถาบันของรัฐจะปฏิบัติโดยสอดคล้องกับ ข้อผูกพันนี้
- (จ) ใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่องจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีโดยบุคคล องค์การหรือวิสาหกิจใดๆ
- (ณ) ใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง รวมทั้งการออกกฎหมาย เพื่อเปลี่ยนแปลง หรือล้มเลิก กฎหมาย ข้อบังคับ ประเพณีและแนวปฏิบัติที่ยังมีอยู่ซึ่งก่อให้เกิดการเลือก ปฏิบัติต่อสตรี
  - (ช) เพิกถอนบทบัญญัติทางอาญาภายในทั้งปวง ซึ่งก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

ข้อ 3

ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเมือง สังคมเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม รัฐภาคี จะใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้งการออกกฎหมายเพื่อประกันพัฒนาการและ ความก้าวหน้าอย่างเต็มที่ของสตรี เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะรับประกันให้สตรีได้ใช้และได้ อุปโภคสิทธิมนุษยชนและ เสรีภาพขั้นพื้นฐานบนฐานของความเสมอภาคกับบุรุษ

ข้อ 4

- 1. การที่รัฐภาคืออกมาตรการพิเศษชั่วคราว ซึ่งมุ่งที่จะเร่งรัดให้มีความเสมอภาค ที่แท้จริงระหว่างบุรุษและสตรี จะไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติตามที่ได้นิยามความหมาย ไว้ในอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน แต่จะโดยประการใดก็ตามไม่ต้องมีการคงมาตรฐานอันไม่ เสมอภาค หรือแบ่งแยกไว้ในฐานะเป็นผลที่ตามมา มาตรการเหล่านี้จะสิ้นสุดเมื่อได้บรรลุ ถึงวัตถุประสงค์ของความเสมอภาคของโอกาส และการปฏิบัติ
  - 2. การที่รัฐภาคีออกมาตรการพิเศษ รวมทั้งมาตรการที่มีอยู่แล้วในอนุสัญญาฉบับ

ปัจจุบันซึ่งมุ่งที่จะปกป้องความเป็นเพศมารคาไว้จะไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ

ข้อ 5

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง

- (ก) เพื่อปรับปรุงแบบแผนความประพฤติทางสังคมและวัฒนธรรมของบุรุษและ สตรีโดยมุ่งที่จะให้ได้ขจัดความเคียคฉันท์และวิธีปฏิบัติอันเป็นประเพณีและอื่นๆ ทั้งปวง ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความคิดเกี่ยวกับความค่ำต้อยหรือความสูงส่งของอีกเพศหนึ่ง หรือที่อยู่ บนพื้นฐานของบทบาทแบบเก่า สำหรับบุรุษและสตรี
- (ข) เพื่อประกันว่า การศึกษาเกี่ยวกับระบบครอบครัวรวมถึงความเข้าใจอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับความเป็นเพศมารคาในฐานะเป็นหน้าที่ทางสังคม และเป็นการยอมรับถึงความ รับผิดชอบร่วมกันของบุรุษและสตรีในการเลี้ยงดูและการพัฒนาบุตร ทั้งยังเป็นที่เข้าใจ ด้วยว่าในทุกๆ กรณี ผลประโยชน์ของ บุตรย่อมเป็นสิ่งต้องคำนึงถึงเป็นเบื้องแรก

ข้อ 6

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง รวมทั้งการออกกฎหมายเพื่อปราบปราม การค้าสตรีและการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของสตรีทุกรูปแบบ

ภาค 2 ข้อ 7

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกประการ เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้าน ที่เกี่ยวกับการเมืองและทั่วๆ ไปของประเทศ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะให้ประกันแก่สตรี ภายใต้เงื่อนในแห่ง ความเสมอภาคกับบุรุษซึ่งสิทธิ

- (ก) ที่จะออกเสียงในการเลือกตั้งและลงประชามติทั้งปวง และมีสิทธิที่จะได้รับเลือก ตั้งเข้าไปในองค์กรที่มีการเลือกตั้งอย่างเปิดเผยทั้งมวล
- (ข) ที่จะเข้าร่วมในการวางนโยบายของรัฐบาลและคำเนินการตามนโยบายนั้น และใน การรับตำแหน่งราชการและปฏิบัติหน้าที่ราชการในทุกๆ ระดับของรัฐบาล
- (ค) ที่จะเข้าร่วมในองค์การและสมาคมที่ไม่ได้เป็นของรัฐบาลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง กับความเป็นอยู่ทั่วๆ ไป และที่เกี่ยวกับการเมืองของประเทศ

ข้อ 8

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่อให้ประกันแก่สตรีภายใต้เงื่อนไขแห่ง ความเสมอภาคกันกับบุรุษและโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติใดๆ ซึ่งโอกาสที่จะเป็นผู้แทนรัฐบาล ของตนในระดับระหว่างประเทศ และเข้าร่วมในงานขององค์การระหว่างประเทศ

- เ. รัฐภาคีจะให้สิทธิที่เสมอภาคกันกับบุรุษแก่สตรี ในการที่จะได้มาเปลี่ยนแปลง หรือคงไว้ซึ่งสัญชาติของตน รัฐภาคีเหล่านั้นจะรับประกันเป็นพิเศษว่าทั้งการแต่งงานกับ คนต่างชาติ กับทั้งการเปลี่ยนสัญชาติของสามีระหว่างการแต่งงานจะไม่เปลี่ยนสัญชาติของ ภรรยาโดยอัตโนมัติไปด้วย อันจะทำให้เธอเป็นคนไร้สัญชาติ หรือบังคับเธอให้ถือสัญชาติ ของสามี
  - 2. รัฐภาคีจะให้สิทธิอันเสมอภาคกันกับบุรุษแก่สตรี เกี่ยวกับสัญชาติของบุครของตน

ภาค 3 ข้อ 10

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่างเพื่อขจัคการเลือกปฏิบัติต่อสตรี เพื่อที่ จะให้ประกันแก่สตรีทั้งหลาย ซึ่งสิทธิอันเสมอภาคกันกับบุรุษในด้านการศึกษา และโคย เฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประกัน บนพื้นฐานแห่งความเสมอภาคของบุรุษและสตรี

- (ก) เงื่อนไขเคียวกันสำหรับอาชีพและการแนะแนวอาชีพ สำหรับการมีโอกาสเข้า ศึกษา และสำหรับการได้รับวุฒิบัตรในสถาบันการศึกษาทุกประเภททั้งในเขตชนบทและ เขตเมือง ความเสมอภาคนี้ จะได้รับการประกันในการศึกษาก่อนเข้าโรงเรียน การศึกษาทั่วๆ ไป การศึกษาเทคนิค การศึกษาอาชีพ และการศึกษาเทคนิคชั้นสูง รวมทั้งการฝึกฝนด้าน อาชีพทุกแบบ
- (ข) โอกาสที่จะเข้าเรียนในหลักสูตรเคียวกัน การสอบชนิดเดียวกัน คณาจารย์สอน ที่มีคุณสมบัติได้มาตรฐานเดียวกัน พร้อมทั้งมีอาณาบริเวณของโรงเรียนและอุปกรณ์ที่มี คุณภาพชนิดเดียวกัน
- (ค) การขจัดแนวความคิดแบบเก่าเกี่ยวกับบทบาทของบุรุษและสตรีในทุกๆ ระดับ และทุกๆ รูปแบบของการศึกษา โดยการกระตุ้นให้มีสหศึกษาและแบบอื่นๆ ของการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง โดยการทบทวนตำราและโครงการ ต่างๆ ของโรงเรียนและการดัดแปลงวิธีการสอน
- (ง) โอกาสเท่ากันที่จะได้ประโยชน์จากทุนการศึกษาและเงินช่วยเหลือทางการ ศึกษาอื่นๆ
- (จ) โอกาสเท่ากันที่จะได้เข้าร่วมโครงการต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้ง โครงการศึกษาผู้ใหญ่ และโครงการรณรงค์ให้รู้หนังสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการ ที่มุ่งจะลดช่องว่างในการศึกษาที่มีอยู่ระหว่างบุรุษและสตรี ภายในระยะเวลาที่เร็วที่สุด มท่าที่จะเป็นไปได้
- (ฉ) การลคอัตราการออกจากโรงเรียนของนักศึกษาหญิง และการจัดโครงการต่างๆ สำหรับเค็กหญิงและสตรีที่ออกจากโรงเรียนก่อนเวลาอันสมควร
  - (ช) โอกาสเท่ากันที่จะเข้าร่วมอย่างแข็งขันในกีฬาและพลศึกษา

(ซ) โอกาสได้เข้าศึกษาข้อสนเทศทางการศึกษาเฉพาะอย่าง เพื่อช่วยให้หลัก ประกันค้านสุขภาพและการอยู่ดีของครอบครัว รวมทั้งข้อสนเทศและคำแนะนำเกี่ยวกับ การวางแผนครอบครัว

ข้อ 11

- รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ในด้านการจ้างงานเพื่อที่จะประกันสิทธิอย่างเคียวกันบนพื้นฐานของความเสมอภาคของ บุรุษและสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
  - (ก) สิทธิที่จะทำงานในฐานะเป็นสิทธิอันจะพึ่งแบ่งแยกมิได้ของมนุษย์ทั้งปวง
- (ข) สิทธิในโอกาสที่จะใต้รับการจ้างงานชนิคเคียวกัน รวมทั้งการใช้หลักเกณฑ์ ในการกัดเลือกเดียวกันในเรื่องของการจ้างงาน
- (ค) สิทธิในการเลือกอาชีพและการทำงานได้อย่างเสรี สิทธิในการได้เลื่อน ตำแหน่ง ความปลอดภัยในการทำงาน และผลประโยชน์ รวมทั้งเงื่อนไขเกี๋ยวกับการบริการ ทั้งปวง และสิทธิที่จะได้รับการฝึก และการฝึกซ้ำด้านอาชีพ รวมทั้งภาวะการเป็นผู้ฝึกงาน การฝึก และการฝึกซ้ำด้านอาชีพในระดับสูง
- (ง) สิทธิที่จะได้รับผลตอบแทนเท่าเทียมกัน รวมทั้งผลประโยชน์และสิทธิที่จะ ได้รับการ ปฏิบัติที่เสมอภาคกันเกี่ยวกับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน รวมทั้งความเสมอภาค ของการปฏิบัติในการวัดผลคุณภาพของงาน
- (จ) สิทธิที่จะได้รับประกันสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการเกษียณอายุ การตกงาน การป่วย การทุพพลภาพและวัยชรา และการหมดสมรรถนะที่จะทำงานอื่นๆ รวม ถึงสิทธิในการได้รับเงินค่าจ้างขณะพักงาน
- (ฉ) สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยในสภาพการทำงาน ต่างๆ รวมทั้งการให้ความคุ้มครองในการทำหน้าที่ด้านการมีบุตรสืบพันธุ์
- 2. เพื่อที่จะป้องกันการเลือกปฏิบัติต่อสตรีด้วยเหตุผลอันเนื่องมาจากการแต่งงาน หรือความเป็นเพศมารคา และเพื่อประกันสิทธิอันแท้จริงของสตรีในการที่จะทำงาน รัฐภาคีจะใช้มาตรการ ที่เหมาะสม
- (ก) เพื่อห้ามภายใต้การบังคับใช้ของข้อห้ามต่างๆ ไม่ให้มีการปลด เพราะเหตุ แห่งการตั้งครรภ์ หรือเพราะการลาคลอดบุตร และการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของสถานภาพ ในการแต่งงาน
- (ข) เพื่อริเริ่มให้มีการลาคลอดบุตรโดยได้รับค่าจ้าง หรือได้ผลประโยชน์ทาง สังคมที่ เปรียบเทียบได้โคยไม่สูญเสียการงานเดิม อาวุโสในการทำงานหรือเงินช่วยเหลือ ทางสังคม
- (ค) เพื่อกระคุ้นให้มีบริการสังคมอันเป็นตัวสนับสนุนที่จำเป็น เพื่อที่จะช่วยให้ บิคามารคา สามารถรวบรวมข้อผูกพันทางครอบครัวเข้ากับความรับผิดชอบในการงานและ การเข้าร่วมในกิจการสาชารณะ โคยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งและพัฒนา

ขอบข่ายของสวัสดิการค้านการเลี้ยงคูเด็ก

- (ง) ให้มีการคุ้มครองเป็นพิเศษแก่สตรีที่อยู่ระหว่างตั้งครรภ์ ในการทำงานทุก รูปแบบ ที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นอันตรายต่อสตรีเหล่านั้น
- 3. บทบัญญัติของกฎหมายด้านการคุ้มครองที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่มีอยู่ในข้อนี้ จะได้รับการพิจารณาเป็นครั้งคราวในแง่ของความรู้ทางค้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และจะได้รับการแก้ไข ยกเลิก หรือขยาย เท่าที่จำเป็น

ข้อ 12

- รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีใน ด้านการรักษาสุขภาพ เพื่อประกันการมีโอกาสได้รับการบริการในการรักษาสุขภาพ รวมทั้ง บริการเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว บนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรี
- 2. ทั้งๆ ที่มีบทบัญญัติในวรรค เ ของข้อนี้ รัฐภาคีจะประกันให้สตรีได้รับบริการ ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ การคลอดบุตรและระยะหลังคลอดบุตร โดยการให้บริการ แบบให้เปล่าเมื่อจำเป็น รวมทั้งการให้โภชนาการที่เพียงพอระหว่างการตั้งครรภ์และระยะ การให้นม

ข้อ 13

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้าน อื่นๆ ของการเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อที่จะให้ได้สิทธิอย่างเคียวกันบนพื้นฐาน ของความเสมอภาค ระหว่างบุรุษและสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

- (ก) สิทธิที่จะได้รับผลประโยชน์ด้านครอบครัว
- (ข) สิทธิที่จะได้กู้ยืมจากธนาคาร การจำนอง และสินเชื่อด้านการเงินในรูปอื่นๆ
- (ค) สิทธิที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนั้นทนาการ การกีฬา และเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับค้าน วัฒนธรรมทุกอย่าง

ข้อ 14

- 1. รัฐภาคีจะคำนึงถึงปัญหาเฉพาะที่สตรีในชนบทเผชิญอยู่ รวมทั้งบทบาทสำคัญๆ ซึ่งสตรีชนบทมีอยู่ ในการช่วยสนับสนุนค่ำจุนครอบครัวของตนค้านเสรษฐกิจ รวมทั้งงาน ในสายเสรษฐกิจ ที่ไม่ได้กำหนดเป็นตัวเงิน และจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง รับประกันที่จะให้นำบทบัญญัติของ อนุสัญญาฉบับปัจจุบันไปใช้แก่สตรีในเขตชนบท ด้วย
- รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ในเขตชนบท เพื่อที่จะประกันบนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีว่า สตรีทั้งหลายเข้าร่วมและได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาชนบท และโดยเฉพาะ

อย่างยิ่งจะให้สตรีคังกล่าวได้รับสิทธิ

- (ก) ที่จะเข้าร่วมในการจัดทำรายละเอียดและการคำเนินการตามแผนการพัฒนา ในทุกๆ ระดับ
- (ข) ที่จะมีโอกาสได้รับความสะควกด้านการรักษาสุขภาพอย่างเพียงพอ รวม ทั้งข้อสนเทศ การปรึกษาหารือ และการบริการในการวางแผนครอบครัว
  - (ค) ที่จะได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากโครงการประกันสังคม
- (ง) ที่จะได้รับการฝึกอบรมและการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งแบบในระบบและ นอกระบบ รวมทั้งที่เกี่ยวกับการรณรงค์ให้รู้หนังสือ และทั้งผลประโยชน์จากบริการชุมชน และบริการส่งเสริม เพื่อที่จะเพิ่มความชำนาญด้านเทคนิค
- (จ) ที่จะจัดการให้มีกลุ่มช่วยตนเอง และสหกรณ์ เพื่อที่จะได้เข้าถึงโอกาสด้าน เศรษฐกิจ โดยการรับจ้างทำงานหรือการทำงานด้วยตนเอง
  - (ฉ) ที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมชุมชนทุกประเภท
- (ช) ที่จะมีโอกาสได้สินเชื่อและการกู้ยืมทางการเกษตร สิ่งอำนวยความสะดวก ด้าน การตลาด เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการปฏิบัติแบบเสมอภาคในการปฏิรูปที่ดินและ การเพาะปลูก รวมทั้งในโครงการตั้งถิ่นฐานใหม่ในที่ดิน
- (ช) ที่จะได้มีสภาพการคำรงอยู่เพียงพอ โคยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับที่พักอาศัย การสุขาภิบาล ไฟฟ้าและน้ำประปา การขนส่ง และคมนาคม

ภาค 4 ข้อ 15

- 1. รัฐภาคีจะให้สตรีมีความเสมอภาคกับบุรุษในทางกฎหมาย
- 2. ในกรณีทางแพ่ง รัฐภาคีจะให้ความสามารถตามกฎหมายแก่สตรีเช่นเดียวกับที่ให้ ความสามารถนั้นแก่บุรุษ และจะให้โอกาสเดียวกันในการใช้ความสามารถนั้น โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง รัฐภาคีจะให้สิทธิเท่าเทียมแก่สตรีในการทำสัญญา และการจัดการทรัพย์สิน และจะปฏิบัติต่อบุรุษและสตรีอย่างเท่าเทียมกันในกระบวนการทางศาลและการชำระ ความทุกขั้นตอน
- 3. รัฐภาคีตกลงว่าสัญญาทั้งปวงและเอกสารสำคัญอื่นๆ ทั้งปวงไม่ว่าชนิดใด ที่มีผลตามกฎหมาย ซึ่งมุ่งจำกัดความสามารถทางกฎหมายของสตรีจะถือว่าใช้ไม่ได้และ เป็นโมฆะ
- รัฐภาคีจะให้สิทธิเช่นเคียวกันแก่บุรุษและสตรีในเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการ โยกข้าขของบุลคลและเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่และภูมิลำเนา

ข้อ 16

1. รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

ในเรื่องทั้งปวง ที่เกี่ยวกับการสมรสและความสัมพันธ์ทางครอบครัว และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรี จะประกัน

- (ก) สิทธิเช่นเดียวกันในการทำการสมรส
- (ข) สิทธิเช่นเดียวกันในการเลือกคู่สมรสอย่างอิสระ และการทำการสมรสอย่าง อิสระและด้วยความยินยอมพร้อมใจเท่านั้น
- (ค) สิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันในระหว่างการสมรสและการขาด จากการสมรส
- (ง) สิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันในฐานะบิดามารดา โดยไม่คำนึงถึง สถานะในการสมรสของตน ในเรื่องที่เกี่ยวกับบุตรของตน ในทุกกรณีผลประโยชน์ของ บุตรจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุด
- (จ) สิทธิเช่นเดียวกันในการตัดสินใจอย่างอิสระและมีความรับผิดชอบใน จำนวนบุตร และระยะห่างในการมีบุตรของตน และให้เข้าถึงข้อสนเทศ การศึกษาและวิธี ที่จะทำให้สตรีใช้สิทธิเหล่านี้ได้
- (ฉ) สิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันในเรื่องการปกครองบุตรการปกป้อง บุตร การได้รับมอบหมายให้ดูแลบุตร และการรับบุตรบุญธรรม หรือสถาบันที่คล้ายคลึง ซึ่งมีแนวความคิดเหล่านี้อยู่ในกฎหมายภายใน ในทุกกรณีผลประโยชน์ของบุตรจะเป็น สิ่งสำคัญสูงสุด
- (ช) สิทธิส่วนตัวเช่นเคียวกันในฐานะสามีและภรรยา รวมถึงสิทธิในการเลือกใช้ นามสกุล และการประกอบอาชีพ
- (ซ) สิทธิเช่นเคียวกันสำหรับคู่สมรสทั้งสองในส่วนที่เกี่ยวกับเป็นเจ้าของ การได้มา การจัดการ การดำเนินการ การอุปโภค และการจำหน่ายทรัพย์สินไม่ว่าจะไม่คิด มูลก่าหรือเพื่อตีราคาเป็นมูลค่าก็ตาม
- 2. การรับหมั้นและการแต่งงานของเด็กจะไม่มีผลทางกฎหมาย และการปฏิบัติการ ที่จำเป็นทั้งปวง รวมทั้งการบัญญัติกฎหมายจะต้องกระทำขึ้นเพื่อระบุอายุขั้นด่ำของการ แต่งงาน และให้บังกับให้มีการจดทะเบียนสมรส ณ ที่ทำการจดทะเบียนของทางราชการ

ภาค 5 ข้อ 17

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการพิจารณาความก้าวหน้า ซึ่งกระทำขึ้นในการปฏิบัติ ตาม อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อ สตรี (ต่อไปในที่นี้จะเรียกว่า คณะกรรมการ) ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณธรรมและ ความสามารถสูงในสาขาที่ครอบคลุมโดยอนุสัญญานี้จำนวนสิบแปดคนในเวลาที่อนุสัญญา นี้เริ่มมีผลบังคับใช้ และประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญยี่สิบสามคน หลังจากการให้สัตขาบันหรือ ภากยานุวัติอนุสัญญานี้โดยรัฐภาคีรัฐที่สามสิบห้า ผู้เชี่ยวชาญจะได้รับเลือกตั้งโดยรัฐภาคี จากบรรดาคนชาติของตน และจะปฏิบัติงานตามความสามารถของบุคคล โดยพิจารณาถึง การกระจายตามเขตภูมิศาสตร์อย่างเป็นธรรม และการตั้งผู้แทนตามอารยธรรมที่แตกต่าง กันในแต่ละรูปแบบ ตลอดจนระบบกฎหมายที่สำคัญอีกด้วย

- 2. สมาชิกของคณะกรรมการจะได้รับเลือกตั้งโดยการถงกะแนนลับจากบัญชี รายชื่อบุคคลซึ่งเสนอชื่อโดยรัฐภาคี รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจเสนอชื่อบุคคลหนึ่งคนจากบรรดา กนชาติของตนเอง
- 3. การเลือกตั้งครั้งแรกจะกระทำขึ้นหกเคือนหลังจากวันที่อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน เริ่มมีผลบังคับใช้ อย่างน้อยที่สุดสามเคือนก่อนการเลือกตั้งแต่ละครั้ง เลขาธิการสหประชาชาติ จะส่งจดหมายถึงรัฐภาคี เชิญให้รัฐภาคีทำการเสนอชื่อภายในเวลาสองเคือน เลขาธิการจะ จัดทำบัญชีรายชื่อของบุกคลทั้งปวง ตามที่ได้รับการเสนอชื่อนั้นเรียงตามลำดับอักษร โดย ระบุถึงรัฐภาคีซึ่งได้เสนอชื่อบุกคลเหล่านั้น และจะเสนอบัญชีนั้นต่อรัฐภาคี
- 4. การเลือกตั้งสมาชิกคณะกรรมการจะกระทำขึ้นในการประชุมของรัฐภาคี ซึ่ง เรียกประชุมโดยเลขาชิการ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ในการประชุมนั้นซึ่งสองในสาม ของรัฐภาคีจะประกอบเป็นองค์ประชุม บรรดาบุคกลที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นคณะกรรมการ จะต้องเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อ ซึ่งได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด และได้รับคะแนนเสียงจาก จำนวนสมาชิกที่มีมากกว่าฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งหมดของผู้แทนของรัฐภาคีที่มาประชุมและ ลงคะแนนเสียง
- 5. สมาชิกคณะกรรมการจะได้รับเลือกตั้งคราวละสี่ปี อย่างไรก็ตามวาระของสมาชิก เก้าคนที่ได้รับเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งแรกจะสิ้นสุดหลังจากครบสองปี ชื่อของสมาชิกเก้า คนนี้จะได้รับเลือกโดยทันหลังจากการเลือกตั้งครั้งแรก โดยการจับสลากจากประชานคณะ กรรมการ
- 6. การเลือกตั้งสมาชิกคณะกรรมการที่เพิ่มขึ้นห้าคนจะจัดให้มีขึ้นตามบทบัญญัติ ของ วรรค 2, 3 และ 4 ของข้อนี้หลังจากรัฐภาคีที่สามสิบห้าได้ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติ แล้ว วาระของสมาชิกสองคนที่ได้รับเลือกตั้งที่เพิ่มขึ้นในโอกาสนี้จะสิ้นสุดหลังจากครบ สองปี ชื่อของสมาชิกสองคนนี้จะได้รับเลือกโดยการจับสลากโดยประธานคณะกรรมการ
- 7. เพื่อบรรจุตำแหน่งที่ว่างลงโดยเหตุไม่ปกติ รัฐภาคีซึ่งผู้เชี่ยวชาญของตนได้ ยุคิการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกคณะกรรมการ จะแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญอีกคนหนึ่งจาก บรรคาคนชาติของตน โดยขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของคณะกรรมการ
- 8. โดยความเห็นชอบของสมัชชา สมาชิกคณะกรรมการจะได้รับเงินตอบแทนจาก แหล่งเงินทุนของสหประชาชาติ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขเช่นที่สมัชชาอาจวินิจฉัย โดย พิจารณาถึงความสำคัญของความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
- 9. เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดหาเจ้าหน้าที่และสิ่งอำนวยความสะควกที่จำเป็น เพื่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการภายใต้อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

- 1. รัฐภาคีรับที่จะเสนอรายงานว่าค้วยมาดรการด้านนิติบัญญัติ ศุลาการ การบริหาร หรืออื่นๆ ซึ่งรัฐภาคีเหล่านั้นได้กำหนดขึ้นเพื่อให้มีผลค่อบทบัญญัติของ อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน และความถ้าวหน้าที่เกิดขึ้นในเรื่องนี้ต่อเลขาธิการสหประชาชาติ เพื่อการพิจารณาโดยคณะกรรมการ
  - (ก) ภายในหนึ่งปีหลังจากการเริ่มมีผลบังคับใช้สำหรับรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (ข) หลังจากนั้นอย่างน้อยที่สุดทุกๆ สี่ปี และต่อจากนั้นเมื่อใดก็ตามที่คณะ กรรมการร้องขอ
- รายงานอางระบุปัจจัยและความยากลำบากซึ่งกระทบกระเทือนถึงระดับที่ทำให้ ใม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันต่างๆ ภายใต้อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

น้อ 19

- 1. คณะกรรมการจะทำหนคระเบียบข้อบังคับการประชุมของคนเอง
- 2. คณะกรรมการจะเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของตนคราวละสองปี

ข้อ 20

- โดยปกติ คณะกรรมการจะประชุมกันเป็นระยะเวลาไม่เกินสองสัปดาห์ทุกปี เพื่อพิจารณารายงานที่เสนอตามข้อ 18 ของอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน
- 2. โดยปกติ การประชุมของคณะกรรมการจะจัดให้มีขึ้น ณ สำนักงานใหญ่ สหประชาชาติ หรือที่อื่นใดที่สะดวกตามที่ลณะกรรมการกำหนด

ชื่อ 21

- 1. คณะกรรมการจะต้องรายงานต่อสมัชชาของสหประชาชาติ โดยผ่านทางคณะ รัฐมนตรีเศรษฐกิจและสังคมเป็นประจำทุกปีว่าด้วยกิจกรรมของคณะกรรมการ และอาจทำข้อเสนอและข้อแนะนำทั่วไป โดยยึดการครวจสอบรายงานและข้อสนเทศ ซึ่งได้รับจากรัฐภาคีเป็นมูลฐาน ข้อเสนอ และข้อแนะนำทั่วไปเช่นว่านั้นจะรวมอยู่ ในรายงานของคณะกรรมการ รวมทั้งคำวิจารณ์จากรัฐภาคีถ้ามี
  - 2. เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องส่งรายงานของคณะกรรมการไปยังคณะ เรรมาธิการ ว่าด้วยสถานภาพของสตรีเพื่อทราบ

นัก 22

ทบวงการชำนัญพิเศษจะมีสิทธิที่จะได้มีผู้แทนในการพิจารณาการปฏิบัติตาม หษัญญัติเช่นว่าของอนุสัญญาฉบับปัจจุบันที่อยู่ภายในขอบข่ายของกิจกรรมของ เคณะกรรมการอาจเชิญให้ทบวงการชำนัญพิเศษเสนอรายงานว่าด้วยการปฏิบัติตาม

อนุสัญญานี้ในเรื่องที่อยู่ภายในขอบข่ายของ กิจกรรมของคน

ภาค 6

ข้อ 23

ไม่มีข้อความใคในอนุสัญญาฉบับนี้จะกระทบกระเทือนบทบัญญัติใดๆ ซึ่งมีส่วน ส่งเสริมได้มากกว่าในการที่จะบรรถุถึงความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรี ซึ่งอาจบรรจุอยู่

- (ก) ในบทบัญญัติของกฎหมายของรัฐภาคี หรือ
- (ข) ในอนุสัญญา สนธิสัญญา หรือความตกลงระหว่างประเทศอื่นใดซึ่งมีผลบังกับ ใช้สำหรับรั**ง**นั้น

ข้อ 24

รัฐภาคีรับที่จะกำหนดมาตรการที่จำเป็นทั้งปวงในระดับชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ บรรลุถึงการตระหนักอย่างเต็มที่ถึงสิทธิต่างๆ ที่ได้รับการขอมรับในอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

ข้อ 25

- 1. อนุสัญญาฉบับปัจจุบันจะเปิดให้มีการลงนามโดยรัฐทั้งปวง
- 2. เลขาธิการสหประชาชาติจะได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เก็บรักษาอนุสัญญาฉบับ ปัจจุบัน
- 3. อนุสัญญาฉบับปัจจุบันจะต้องได้รับการให้สัตยาบัน สัตยาบันสารจะต้องมอบ ไว้กับ เลขาธิการสหประชาชาติ
- 4. อนุสัญญาฉบับปัจจุบันจะเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยรัฐทั้งปวง การภาคยานุวัติ จะมีผลโดยการมอบภาคยานุวัติสารไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

ข้อ 26

- คำร้องขอเพื่อการแก้ไขอนุสัญญาฉบับปัจจุบันอาจกระทำขึ้นในเวลาใดๆ โดย รัฐภาคีใด โดยวิธีทำหนังสือบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรส่งถึงเลขาธิการสหประชาชาติ
- 2. สมัชชาสหประชาชาติจะตัดสินเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ ถ้ามี ที่จะคำเนินการใน ส่วนที่เกี่ยวกับคำร้องขอเช่นว่านั้น

ข้อ 27

- 1. อนุสัญญาฉบับปัจจุบันจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่สามสิบหลังจากการมอบ สัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ยี่สิบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ
- สำหรับรัฐแต่ละรัฐซึ่งให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน หลัง
   จากการมอบสัตยาบันหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ชี่สิบ อนุสัญญานี้จะเริ่มมีผลบังคับใช้ใน

วันที่สามสิบหลังจากวันมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ 28

- เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องรับและเวียนตัวบทข้อสงวนที่กระทำโดยรัฐ ต่างๆ ในเวลาทำการสัตยาบันหรือภาคยานุวัติให้แก่รัฐทั้งปวง
- 2. ข้อสงวนที่ไม่สอคกล้องกับวัตถุประสงค์และความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญา ฉบับปัจจุบันจะไม่ได้รับการอนุมัติ
- 3. ข้อสงวนอาจถูกถอนในเวลาใคๆ โดยหนังสือบอกกล่าวเพื่อการนี้ส่งไปยัง เลขาธิการสหประชาชาติ ผู้ซึ่งหลังจากนั้นจะแจ้งไปยังรัฐทั้งปวงให้ทราบถึงข้อสงวน เหล่านั้น หนังสือบอกกล่าวเช่นว่าจะมีผลในวันที่หนังสือนั้นได้รับ

ข้อ 29

- 1. กรณีพิพาทใดๆ ระหว่างรัฐภาคีสองรัฐหรือมากกว่าเกี่ยวกับการตีความหรือ
  การใช้อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน ซึ่งระงับไม่ได้โดยการเจรจา จะต้องเสนอต่ออนุญาโตตุลาการ
  เมื่อรัฐใตรัฐหนึ่ง ร้องขอ ถ้าภายในหกเดือนนับจากวันที่ร้องขอให้มีอนุญาโตตุลาการ
  ภาคียังไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องการจัดตั้งอนุญาโตตุลาการ ภาคีเหล่านั้นฝ่ายใด
  ฝ่ายหนึ่งอาจเสนอกรณีพิพาทไปยังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศโดยการร้องขอ ซึ่ง
  สอดกล้องกับข้อบังคับของศาล
- 2. ในเวลาที่ลงนามให้สัดยาบันหรือภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน รัฐภาคีแต่ ละรัฐอาจประกาศว่าตนไม่ถือว่าตนเองผูกมัดโดยวรรค 1 ของข้อนี้ รัฐภาคีอื่นๆ จะไม่ผูกมัด โดยวรรคนั้นในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐภาคีใดซึ่งได้ทำข้อสงวนเช่นว่า
- 3. รัฐภาคีใดซึ่งได้ทำข้อสงวนตามวรรค 2 ของข้อนี้อาจถอนข้อสงวนในเวลาใดๆ โดยหนังสือบอกล่าวไปยังเลขาธิการสหประชาชาติ

ข้อ 30

อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน ซึ่งตัวบทภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และ สเปนใช้ได้ เท่าเทียมกัน จะมอบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องใด้ ลงนามอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women

"...the full and complete development of a country, the welfare of the world and the cause of peace require the maximum participation of women on equal terms with men in all fields."

INTRODUCTION

A major step towards the attainment of the goal of equal rights for women was taken on 18 December 1979, when the General Assembly adopted the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women. The 30-article Convention sets out in legally binding form internationally accepted principles and measures to achieve equal rights for women everywhere. Its adoption climaxed consultations over a five-year period by various working groups, the Commission on the Status of Women and the General Assembly.

The comprehensive Convention reflects the depth of the exclusion and restriction practised against women soley on the basis of their sex, by calling for equal rights for women, regardless of their marital status, in all fields-political, economic, social, cultural and civil. It calls for national legislation to ban discrimination; recommends temporary special measures to speed equality in fact between men and women, and action to modify social and cultural patterns that perpetuate discrimination.

Other measures provide for equal rights for women in political and public life; equal access to education and the same choice of curricula; non-discrimination in employment and pay; and guarantees of job security in the event of marriage and maternity. The Convention underlines the equal responsibilities of men with women in the context of family life. It also stresses the social services needed—especially child- care facilities—for combining family obligations with work respon-sibilities and participation in public life.

Additional articles of the Convention call for non-discriminatory health services to women, including services related to family planning; and a legal capacity identical to that of men, with States parties agreeing that all contracts and other private instruments that restrict the legal capacity of women "shall be deemed null and void". Special attention is given to the problems of rural women.

The Convention sets up machinery for the international supervision of the obligations accepted by States. A committee of experts, to be elected by States parties and serving in a personal capacity, will consider the progress made.

Opened for signature on I March 1980, the Convention will enter into force after 20 States have consented to be bound by its provisions, either through ratification or accession.

The full text of the Conventon is set out in the pages that follow.

Convention on the Elimination of All Forms of

Discrimination against Women

The States Parties to the present Convention,

Noting that the Charter of the United Nations reaffirms faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person and in the equal rights of men and women.

Noting that the Universal Declaration of Human Rights affirms the principle of the inadmissibility of discrimination and proclaims that all human beings are born free and equal in dignity and rights and that everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth therein, without distinction of any kind, including distinction based on sex,

Noting that the States Parties to the International Covenant on Human Rights have the obligation to ensure the equal right of men and women to enjoy all economic, social, cultural, civil and political rights,

Considering the international conventions concluded under the auspices of the United Nations and the specialized agencies promoting equality of rights of men and women.

Noting also the resolutions, declarations and recommendations adopted by the United Nations and the specialized agencies promoting equality of rights of men and women.

Concerned, however, that despite these various instruments extensive discrimination against women continues to exist,

Recalling that discrimination against women violates the principles of equality of rights and respect for human dignity, is an obstacle to the participation of women, on equal terms with men, in the political, social, economic and cultural life of their countries, hampers the growth of the prosperity of society and the family and makes more difficult the full development of the potentialities of women in the service of their countries and of humanity,

Concerned that in situations of poverty women have the least access to food, health, education, training and opportunities for employment and other needs,

Convinced that the establishment of the new international economic order based on

equity and justice will contribute significantly towards the promotion of equality between men and women,

Emphasizing that the eradication of **apartheid**, of all forms of racism, racial discrimination, colonialism, neo-colonialism, aggression, foreign occupation and domination and interference in the internal affairs of States is essential to the full enjoyment of the rights of men and women,

Affirming that the strengthening of international peace and security, relaxation of international tension, mutual co-operation among all States irrespective of their social and economic systems, general and complete disarmament, and in particular nuclear disarmament under strict and effective international control, the affirmation of the principles of justice, equality and mutual benefit in relations among countries and the realization of the right of peoples under alien and colonial domination and foreign occupation to self-determination and independence, as well as respect for national sovereignty and territorial integrity, will promote social progress and development and as a consequence will contribute to the attainment of full equality between men and women,

Convinced that the full and complete development of a country, the welfare of the world and the cause of peace require the maximum participation of women on equal terms with men in all fields,

Bearing in mind the great contribution of women to the welfare of the family and to the development of society, so far not fully recognized, the social significance of maternity and the role of both parents in the family and in the upbringing of children, and aware that the role of women in procreation should not be a basis for discrimination but that the upbringing of children requires a sharing of responsibility between men and women and society as a whole,

Aware that a change in the traditional role of men as well as the role of women in society and in the family is needed to achieve full equality between men and women,

Determined to implement the principles set forth in the Declaration on the Elimination of Discrimination against Women and, for that purpose, to adopt the measures required for the elimination of such discrimination in all its forms and manifestations.

Have agreed on the following:

PART 1

Article 1

For the purposes of the present Convention, the term "discrimination against women" shall mean any distinction, exclusion or restriction made on the basis of sex which has the effect or purpose of impairing or nullifying the recognition, enjoyment or exercise by women, irrespective of their marital status, on a basis of equality of men and women, of human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, civil or any other field.

Article 2

States Parties condemn discrimination against women in all its forms, agree to pursue by all appropriate means and without delay a policy of eliminating discrimination against women and, to this end, undertake:

- (a) To embody the principle of the equality of men and women in their national constitutions or other appropriate legislation if not yet incorporated therein and to ensure, thrugh law and other appropriate means, the practical realization of this principle;
- **(b)** To adopt appropriate legislative and other measures, including sanctions where appropriate, prohibiting all discrimination against women;
- (c) To establish legal protection of the rights of women on an equal basis with men and to ensure through competent national tribunals and other public institutions the effective protection of women against any act of discrimination;
- (d) to refrain from engaging in any act or practice of discrimination against women and to ensure that public authorities and institutions shall act in conformity with this obligation;
- (e) To take all appropriate measures to eliminate discrimination against women by any person, organization or enterprise;
- (f) To take all appropriate measures, including legislation, to modify or abolish existing laws, regulations, customs and practices which constitute discrimination against women;
- (g) to repeal all national penal provisions which constitute discrimination against women.

Article 3

States parties shall take in all fields, in particular in the political, social, economic and cultural fields, all appropriate measures, including legislation, to ensure the full

development and advancement of women, for the purpose of guaranteeing them the exercise and enjoyment of human rights and fundamental freedoms on a basis of equality with men.

Article 4

- Adoption by States Parties of temporary special measures aimed at accelerating
  de facto equality between men and women shall not be considered discrimination as
  defined in the present Convention, but shall in no way entail as a consequence the
  maintenance of unequal or separate standards; these measures shall be discontinued
  when the objectives of equality of opportunity and treatment have been achieved.
- Adoption by States Parties of special measures, including those measures contained in the present Convention, aimed at protecting maternity shall not be considered discriminatory.

Article 5

States Parties shall take all appropriate measures:

- (a) To modify the social and cultural patterns of conduct of men and women, with a view to achieving the elimination of prejudices and customary and all other practices which are based on the idea of the inferiority or the superiority of either of the sexes or on stereotyped roles for men and women:
- (b) To ensure that family education includes a proper understanding of maternity as a social function and the recognition of the common responsibility of men and women in the upbringing and development of their children, it being understood that the interest of the children is the primordial consideration in all cases.

Article 6

States Parties shall take all appropriate measures, including legislation, to suppress all forms of traffic in women and exploitation of prostitution of women.

PART 2

Article 7

States parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in the political and public life of the country and, in particular, shall ensure to women, on equal terms with men, the right:

- (a) To vote in all elections and public referenda and to be eligible for election to all publicly elected bodies;
- **(b)** To participate in the formulation of government policy and the implementation thereof and to hold public office and perform all public functions at all levels of government:
- (c) To participate in non-governmental organizations and associations concerned with the public and political life of the country.

States Parties shall take all appropriate measures to ensure to women, on equal terms with men and without any discrimination, the opportunity to represent their Governments at the international level and to participate in the work of international organizations.

Article 9

- 1. States Parties shall grant women equal rights with men to acquire, change or retain their nationality. They shall ensure in particular that neither marriage to an alien nor change of nationality by the husband during marriage shall automatically change the nationality of the wife, render her stateless or force upon her the nationality of the husband.
- States Parties shall grant women equal rights with men with respect to the nationality of their children.

PART 3

Article 10

States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in order to ensure to them equal rights with men in the field of education and in particular to ensure, on a basis of equality of men and women:

- (a) The same conditions for career and vocational guidance, for access to studies and for the achievement of diplomas in educational establishments of all categories in rural as well as in urban areas; this equality shall be ensured in pre-school, general, technical, professional and higher technical education, as well as in all types of vocational training;
- (b) Access to the same curricula, the same examinations, teaching staff with qualifications of the same standard and school premises and equipment of the same quality;

- (c) The elimination of any stereotyped concept of the roles of men and women at all levels and in all forms of education by encouraging coeducation and other types of education which will help to achieve this aim and, in particular, by the revision of text-books and school programmes and the adaptation of teaching methods;
  - (d) The same opportunities to benefit from scholarships and other study grants;
- (e) The same opportunities for access to programmes of continuing education, including adult and functional literacy programmes, particularly those aimed at reducing, at the earliest possible time, any gap in education existing between men and women;
- (f) The reduction of female student drop-out rates and the organization of programmes for girls and women who have left school prematurely;
- (g) The same opportunities to participate actively in sports and physical education;
- (h) Access to specific educational information to help to ensure the health and wellbeing of families, including information and advice on family planning.

- 1. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in the field of employment in order to ensure, on a basis of equality of men and women, the same rights, in particular:
  - (a) The right to work as an inalienable right of all human beings;
- (b) The right to the same employment opportunities, including the application, of the same criteria for selection in matters of employment;
- (c) The right to free choice of profession and employment, the right to promotion, job security and all benefits and conditions of service and the right to receive vocational training and retraining, including apprenticeships, advanced vocational training and recurrent training;
- (d) The right to equal remuneration, including benefits, and to equal treatment in respect of work of equal value, as well as equality of treatment in the evaluation of the quality of work;
- (e) The right to social security, particularly in cases of retirement, unemployment, sickness, invalidity and old age and other incapacity to work, as well as the right to paid leave;
- (f) The right to protection of health and to safety in working conditions, including the safeguarding of the function of reproduction.

- 2. In order to prevent discrimination against women on the grounds of marriage or maternity and to ensure their effective right to work, States Parties shall take appropriate measures:
- (a) To prohibit, subject to the imposition of sanctions, dismissal on the grounds of pregnancy or of maternity leave and discrimination in dismissals on the basis of marital status;
- **(b)** To introduce maternity leave with pay or with comparable social benefits without loss of former employment, seniority or social allowances;
- (c) To encourage the provision of the necessary supporting social services to enable parents to combine family obligations with work responsibilities and participation in public life, in particular through promoting the establishment and development of a network of child-care facilities;
- (d) To provide special protection to women during pregnancy in types of work proved to be harmful to them.
- Protective legislation relating to matters covered in this article shall be reviewed periodically in the light of scientific and technological knowledge and shall be revised, repealed or extended as necessary.

- 1. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in the field of health care in order ensure, on a basis of equality of men and women, access to health care services, including those related to family planning.
- 2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, States Parties shall ensure to women appropriate services in connexion with pregnancy, confinement and the post-natal period, granting free services where necessary, as well as adequate nutrition during pregnancy and lactation.

Article 13

States parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in other areas of economic and social life in order to ensure, on a basis of equality of men and women, the same rights, in particular:

- (a) The right to family benefits;
- (b) The right to bank loans, mortgages and other forms of financial credit;
- (c) The right to participate in recreational activities, sports and all aspects of cultural life.

- 1. States Parties shall take into account the particular problems faced by rural women and the significant roles which rural women play in the economic survival of their families, including their work in the non-monetized sectors of the **economy**, **and** shall take all appropriate measures to ensure the application of the provisions of the present Convention to women in rural areas.
- 2. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in rural areas in order to ensure, on a basis of equality of men and women, that they participate in and benefit from rural development and, in particular, shall ensure to such women the right:
- (a) To participate in the elaboration and implementation of development planning at all levels;
- **(b)** To have access to adequate health care facilities, including information, counselling and services in family planning;
  - (c) To benefit directly from social security programmes;
- (d) To obtain all types of training and education, formal and non-formal, including that relating to functional literacy, as well as, **inter alia**, the benefit of all community and extension services, in order to increase their technical proficiency;
- (e) To organize self-help groups and co-operatives in order to obtain equal access to economic opportunities through employment or self-employment;
  - (f) To participate in all community activities;
- (g) To have access to agricultural credit and loans, marketing facilities, appropriate technology and equal treatment in land and agrarian reform as well as in land resettlement schemes;
- (h) To enjoy adequate living conditions, particularly in relation to housing, sanitation, electricity and water supply, transport and communications.

PART 4

Article 15

- 1. States Parties shall accord to women equality with men before the law.
- States Parties shall accord to women, in civil matters, a legal capacity identical to
  that of men and the same opportunities to exercise that capacity. In particular, they shall
  give women equal rights to conclude contracts and to administer property and shall treat

them equally in all stages of procedure in courts and tribunals.

- States Parties agree that all contracts and all other private instruments of any kind with a legal effect which is directed at restricting the legal capacity of women shall be deemed null and void.
- 4. States Parties shall accord to men and women the same rights with regard to the law relating to the movement of persons and the freedom to choose their residence and domicile.

- 1. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in all matters relating to marriage and family relations and in particular shall ensure, on a basis of equality of men and women:
  - (a) The same right to enter into marriage;
- **(b)** The same right freely to choose a spouse and to enter into marriage only with their free and full consent;
  - (c) The same rights and responsibilities during marriage and at its dissolution;
- (d) The same rights and responsibilities as parents, irrespective of their marital status, in matters relating to their children; in all cases the interests of the children shall be paramount;
- (e) The same rights to decide freely and responsibly on the number and spacing of their children and to have access to the information, education and means to enable them to exercise these rights;
- (f) The same rights and responsibilities with regard to guardianship, wardship, trusteeship and adoption of children, or similar institutions where these concepts exist in national legislation; in all cases the interests of the children shall be paramount;
- (g) The same personal rights as husband and wife, including the right to choose a family name, a profession and an occupation;
- (h) The same rights for both spouses in respect of the ownership, acquisition, management, administration, enjoyment and disposition of property, whether free of charge or for a valuable consideration.
- 2. The betrothal and the marriage of a child shall have no legal effect, and all necessary action, including legislation, shall be taken to specify a minimum age for marriage and to make the registration of marriages in an official registry compulsory.

PART 5

- 1. For the purpose of considering the progress made in the implementation of the present Convention, there shall be established a Committee on the Elimination of Discrimination against Women (hereinafter referred to as the Committee) consisting, at the time of entry into force of the Convention, of eighteen and, after ratification of or accession to the Convention by the thirty-fifth State Party, of twenty-three experts of high moral standing and competence in the field covered by the Convention. The experts shall be elected by States Parties from among their nationals and shall serve in their personal capacity, consideration being given to equitable geographical distribution and to the representation of the different forms of civilization as well as the principal legal systems.
- The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals.
- 3. The initial election shall be held six months after the date of the entry into force of the present Convention. At least three months before the date of each election the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within two months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties.
- 4. Elections of the members of the Committee shall be held at a meeting of States Parties convened by the Secretary-General at United Nations Head-quarters. At that meeting, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those nominees who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.
- 5. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. However, the terms of nine of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of these nine members shall be chosen by lot by the Chairman of the Committee.
- 6. The election of the five additional members of the Committee shall be held in accordance with the provisions of paragraphs 2, 3 and 4 of this article, following the thirty-fifth ratification or accession. The terms of two of the additional members elected

on this occasion shall expire at the end of two years, the names of these two members having been chosen by lot by the Chairman of the Committee.

- 7. For the filling of casual vacancies, the State Party whose expert has ceased to function as a member of the Committee shall appoint another expert from among its nationals, subject to the approval of the Committee.
- 8. The members of the Committee shall, with the approval of the General Assembly, receive emoluments from United Nations resources on such terms and conditions as the Assembly may decide, having regard to the importance of the Committee's responsibilities.
- The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under the present Convention.

Article 18

- 1. States Parties undertake to submit to the Secretary-General of the United Nations, for consideration by the Committee, a report on the legislative, judicial, administrative or other measures which they have adopted to give effect to the provisions of the present Convention and on the progress made in this respect:
  - (a) Within one year after the entry into force for the State concerned; and
- (b) Thereafter at least every four years and further whenever the Committee so requests.
- 2. Reports may indicate factors and difficulties affecting the degree of fulfilment of obligations under the present Convention.

Article 19

- 1. The Committee shall adopt its own rules of procedure.
- 2. The Committee shall elect its officers for a term of two years.

- The Committee shall normally meet for a period of not more than two weeks annually in order to consider the reports submitted in accordance with article 18 of the present Convention.
- The meetings of the Committee shall normally be held at United Nations Headquarters or at any other convenient place as determined by the Committee.

Article 21

- 1. The Committee shall, through the Economic and Social Council, report annually to the General Assembly of the United Nations on its activities and may make suggestions and general recommendations based on the examination of reports and information received from the States Parties. Such suggestions and general recommendations shall be included in the report of the Committee together with comment, if any, from States Parties.
- 2. The Secretary-General shall transmit the reports of the Committee to the Commission on the Status of Women for its information.

Article 22

The specialized agencies shall be entitled to be represented at the consideration of the implementation of such provisions of the present Convention as fall within the scope of their activities. The Committee may invite the Specialized agencies to submit reports on the implementation of the Convention in areas falling within the scope of their activities.

PART 6

Article 23

Nothing in this Convention shall affect any provisions that are more conducive to theachievement of equality between men and women which may be contained:

- (a) In the legislation of a State Party; or
- (b) In any other international convention, treaty or agreement in force for that State.

Article 24

States Parties undertake to adopt all necessary measures at the national level aimed at achieving the full realization of the rights recognized in the present Convention.

- 1. The present Convention shall be open for signature by all States.
- The Secretary-General of the United Nations is designated as the depositary of the present Convention.
- The present Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

4. The present Convention shall be open to accession by all States. Assession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 26

- A request for the revision of the present Convention may be made at any time by any State Party by means of a notification in writing addressed to the Secretary-General of the United Nations.
- 2. The General Assembly of the United Nations shall decide upon the steps, if any, to be taken in respect of such a request.

Article 27

- The present Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date
  of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of
  ratification or accession.
- For each State ratifying the present Convention or acceding to it after the deposit
  of the twentieth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force
  on the thirtieth day after the date of the deposit of its own instrument of ratification or
  accession.

Article 28

- 1. The Secretary-General of the United Nations shall receive and circulate to all States the text of reservations made by States at the time of ratification or accession.
- A reservation incompatible with the object and purpose of the present Convention shall not be permitted.
- 3. Reservations may be withdrawn at any time by notification to this effect addressed to the Secretary-General of the United Nations, who shall then inform all States thereof. Such notification shall take effect on the date on which it is received.

Article 29

1. Any dispute between two or more States Parties Concerning the interpretation or application of the present Convention which is not settled by negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those parties may refer the dispute to the International Court of Justice by

request in conformity with the Statute of the Court.

- 2. Each State Party may at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by that paragraph with respect to any State Party which has made such a reservation.
- Any State Party which has made a reservation in accordance with paragraph 2 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 30

The present Convention, the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of which are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorized, have signed the present Convention.

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วย การขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ในทุกรูปแบบ

บรรดารัฐภาคีของพิธีสารฉบับนี้

สังเกตุว่า กฎบัตรสหประชาชาติยืนยันความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ศักดิ์ศรี และคุณค่าของมนุษย์ และสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี

สังเกตด้วยว่า ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนประกาศว่า มนุษย์ทุกคนเกิดมามี เสรีภาพและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิต่างๆ และทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพทั้งมวล ที่บรรจุไว้ในปฏิญญา ดังกล่าวโดยปราศจากความแตกต่างไม่ว่าชนิดใดๆ รวมทั้งความ แตกต่างเพราะเหตุแห่งเพศ

ระลึกถึงว่า กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และตราสารระหว่าง ประเทศด้านสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ได้ห้ามการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งเพศ

และระสึกถึง อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (อนุสัญญา) ซึ่งบรรดารัฐภาคือนุสัญญาประณามการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ และ ตกลงจะดำเนินนโยบายขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีด้วยวิธีการที่เหมาะสมทั้งปวง และโดย ใม่ชักช้า

ยืนยัน ความมุ่งมั่นของบรรคารัฐภาคีทั้งหลายที่จะประกันสิทธิมนุษยชนและ เสรีภาพขั้นพื้นฐานที่สตรีจะไค้รับอย่างเต็มที่และเท่าเทียม และคำเนินปฏิบัติการที่มี ประสิทธิผลในการป้องกันการละเมิคสิทธิและเสรีภาพเหล่านั้น

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

รัฐภาคีของพิธีสารฉบับนี้ (รัฐภาคี) ยอมรับอำนาจของคณะกรรมการว่าด้วยการ ขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (คณะกรรมการ) ในการรับและพิจารณาข้อร้องเรียนที่ชื่น ตามข้อ 2

ข้อ 2

ข้อร้องเรียนอาจเสนอโดย หรือในนามของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลภายใต้เขตอำนาจ ปกครอง ศาลของรัฐภาคีที่ถูกกระทำละเมิดสิทธิโดๆ ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญา โดย รัฐภาคีนั้น กรณีเป็นการเสนอเรื่องร้องเรียนแทนบุคคลหรือกลุ่มบุคคล จะค้องได้รับ ความ ยินยอมของผู้ที่ถูกละเมิด หรือแสดงได้ว่าการดำเนินการแทนมีเหตุผลอันชอบธรรม

ข้อ 3

ข้อร้องเรียนต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและระบุผู้ร้องเรียน คณะกรรมการ จะไม่รับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับรัฐภาคีของอนุสัญญาที่ไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารเลือกรับนี้

ข้อ 4

- คณะกรรมการจะไม่พิจารณารับข้อร้องเรียน จนกว่าจะแน่ใจว่าได้มีการดำเนิน การโคยใช้มาตรการแก้ไขภายในประเทศที่มีอยู่จนหมดสิ้นก่อน เว้นแต่การดำเนินการ แก้ไขดังกล่าวล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือไม่น่าจะมีมาตรการแก้ไขอย่างมี ประสิทธิผล
  - 2. คณะกรรมการจะให่รับข้อร้องเรียน ในกรณีต่อไปนี้
- ก. คณะกรรมการเคยตรวจสอบเรื่องนั้นแล้ว หรือเคยได้รับการตรวจสอบหรือ อยู่ในระหว่างการตรวจสอบ โดยกระบวนการสอบสวนหรือไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศอื่น
  - ข. ข้อร้องเรียนไม่สอคคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญา
  - ค. ข้อร้องเรียนไม่มีเหตุผลหรือน้ำหนักเพียงพอ
  - ง. เป็นการใช้สิทธิในทางที่ผิดเพื่อยื่นข้อร้องเรียน
- จ. ข้อเท็จจริงของข้อร้องเรียนเกิดขึ้นก่อนพิธีสารมีผลบังคับใช้แก่รัฐภาคีที่ เกี่ยวข้องยกเว้นกรณีที่ข้อเท็จจริงเหล่านั้นยังคงคำเนินต่อไปหลังจากวันบังคับใช้พิธีสาร

ข้อ 5

- หลังจากการรับข้อร้องเรียนและก่อนการพิจารณาตัดสินข้อร้องเรียน คณะ กรรมการ อาจส่งข้อร้องเรียนให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอให้พิจารณาใช้มาตรการชั่วคราว เท่าที่จำเป็น โดยเร่งด่วนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่ไม่สามารถทดแทนได้อันอาจเกิดขึ้น แก่ผู้ที่ถูกละเมิด
- 2. กรณีที่คณะกรรมการใช้คุลพินิจตามวรรคแรกของข้อนี้ ไม่ให้ถือว่าคณะ กรรมการ ตัดสินรับ หรือพิจารณาข้อร้องเรียน

- คณะกรรมการต้องแจ้งข้อร้องเรียนให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องทราบอย่างปกปิดเป็น ความลับเว้นแต่จะได้รับคำยินยอมจากผู้ร้องเรียนให้เปิดเผยได้ หรือคณะกรรมการพิจารณาว่า ข้อร้องเรียนรับไม่ได้โดยไม่ต้องแจ้งรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง
- รัฐภาคีจะต้องยื่นคำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร หรือถ้อยแถลงที่ชัดเจนเกี่ยวกับ เรื่อง คังกล่าว พร้อมทั้งมาตรการแก้ไข (หากมี) ต่อคณะกรรมการภายใน 6 เดือน

ข้อ 7

- คณะกรรมการจะคำเนินการพิจารณาข้อร้องเรียนภายใต้พิธีสารนี้ ตามข้อมูลที่ ได้รับจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล และรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง
- 2. ในการตรวจสอบข้อร้องเรียนภายใต้พิธีสารนี้ คณะกรรมการจะคำเนินการโดย การประชุมแบบปิด
- 3. หลังจากการตรวจสอบข้อร้องเรียน คณะกรรมการจะส่งข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ ข้อร้องเรียนพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ (หากมี) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
- 4. รัฐภาคีจะค้องพิจารณาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (หากมี) ของคณะกรรมการ และจะค้องส่งคำตอบเป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงข้อมูลการคำเนินการที่คำนึงถึงข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการภายใน 6 เดือน
- 5. คณะกรรมการอาจขอให้รัฐภาคีจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการใคๆ ที่ รัฐภาคี ได้คำเนินการตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (หากมี) ของคณะกรรมการ ทั้งนี้หาก คณะกรรมการเห็นสมควร จะให้รัฐภาคีระบุไว้ในรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาภายใต้ ข้อ 18 ของอนุสัญญาค้วย ก็ได้

ข้อ 8

- หากคณะกรรมการได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ว่า รัฐภาคีโดกระทำการละเมิด สิทธิที่ระบุไว้ในอนุสัญญาอย่างร้ายแรงและเป็นระบบ คณะกรรมการอาจขอความร่วมมือ รัฐภาคีนั้น ในการตรวจสอบข้อมูล และให้รัฐภาคียื่นข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว
- 2. คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สมาชิกคณะกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน คำเนินการ สอบสวน โดยพิจารณาถึงข้อสังเกตของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลที่ เชื่อถือได้ที่มีอยู่ และรายงานผลต่อคณะกรรมการโดยด่วน การสอบสวนอาจรวมถึงการ เดินทางเข้าไปในรัฐภาคี ทั้งนี้โดยความ ยินยอมของรัฐภาคี
- 3. หลังจากมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว คณะกรรมการจะส่งผลการตรวจสอบ ดังกล่าว พร้อมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง
- 4. รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะต้องยื่นข้อสังเกตต่อกณะกรรมการภายใน 6 เดือน นับแต่ วันที่ใค้รับ ผลการตรวจสอบ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ
- 5. การสอบสวนดังกล่าวจะกระทำโดยลับ และรัฐภาคีจะต้องให้ความร่วมมือใน ทุกขั้นตอนของกระบวนการสอบสวน

ข้อ 9

 คณะกรรมการอาจขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องเสนอข้อมูลรายละเอียคมาตรการการ คำเนินการตามผลการสอบสวนภายใต้ข้อ 8 ของพิธีสารนี้ไว้ในรายงานการปฏิบัติภายใต้ ข้อ 18 ของอนุสัญญา หากมีความจำเป็น คณะกรรมการอาจขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องแจ้งข้อมูลการ คำเนินการเพิ่มเติมตามผลการสอบสวนหลังจากสิ้นสุดระยะเวลา 6 เดือน ในข้อ 8 วรรค 4

ข้อ 10

- แต่ละรัฐภาคีอาจแจ้งไม่ยอมรับอำนาจของคณะกรรมการตามข้อ 8 และข้อ 9 ในขณะที่ลงนาม ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติพิธีสารนี้
- 2. รัฐภาคีที่ได้แจ้งไม่ยอมรับอำนาจของคณะกรรมการตามข้อ 10 วรรคแรก จะ เพิกถอนการแจ้งโดยการบอกกล่าวให้เลขาธิการทราบเมื่อใคก็ได้

ข้อ 11

รัฐภาคีจะดำเนินขั้นตอนทั้งปวงที่เหมาะสม เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลภายใต้เขตอำนาจ ปกครองศาลของรัฐภาคีจะไม่ถูกปฏิบัติอย่างเป็นปฏิปักษ์ หรือถูกข่มขู่เนื่องจากการเสนอข้อ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามพิธีสารนี้

ข้อ 12

คณะกรรมการจะสรุปผลการคำเนินกิจกรรมภายใต้พิธีสารนี้ไว้ในรายงานประจำปี ตามข้อ 21 ของอนุสัญญา

ข้อ 13

แต่ละรัฐภาคีจะต้องดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อนุสัญญาและพิธีสารนี้ให้ เป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งให้ความสะควกในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรัฐภาคีนั้น

ข้อ 14

คณะกรรมการจะต้องกำหนดระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการในการปฏิบัติ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามพิธีสารนี้

- พิธีสารนี้จะเปิดให้มีการลงนามโดยรัฐที่ได้ลงนาม ให้สัตยาบัน หรือภาคยานุวัติ อนุสัญญาแล้ว
- 2. พิธีสารนี้จะต้องได้รับการให้สัตยาบันโดยรัฐที่ได้ให้สัตยาบัน หรือภาคยานุวัติ อนุสัญญาแล้วสัตยาบันสารจะต้องมอบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ
- 3. พิธีสารนี้จะเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยรัฐที่ได้ให้สัตยาบัน หรือภาคยานุวัติ อนุสัญญาแล้ว

4. ภาคยานุวัติจะมีผลโดยการมอบภาคยานุวัติสารไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

ข้อ 16

- พิธีสารนี้จะมีผลบังคับใช้ภายใน 3 เดือน หลังจากวันที่มอบสัตยาบันสาร หรือภาคยานวัติสารฉบับที่สิบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ
- 2. สำหรับรัฐแต่ละรัฐที่ได้ให้สัตยาบันพิธีสาร หรือให้ภาคยานุวัติพิธีสารนี้หลัง จากวันมีผลบังคับใช้ พิธีสารนี้จะมีผลบังคับใช้ 3 เดือน หลังจากวันที่มอบสัตยาบันสาร หรือภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ 17

ห้ามมิให้มีการตั้งข้อสงวนต่อพิธีสารนี้

ข้อ 18

- 1. รัฐภาคีอาจเสนอขอแก้ไขพิธีสารนี้ โคยยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ เลขาธิการจะแจ้งข้อเสนอขอแก้ไขไปยังบรรคารัฐภาคี โคยขอความเห็นชอบที่จะให้มีการ ประชุมปรัฐภาคีเพื่อพิจารณาลงมติค่. งข้อเสนอขอแก้ไขคังกล่าว หากมีรัฐภาคีอย่างน้อย จำนวน 1 ใน 3 เห็นชอบค้วย เลขาธิการจะจัดให้มีการประชุมภายใต้สหประชาชาติ ข้อเสนอขอแก้ไขที่ได้มีการพิจารณาลงมติยอมรับโดยเสียงข้างมากของรัฐภาคี จะเสนอ ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ เพื่อพิจารณารับรองต่อไป
- 2. ข้อเสนอขอแก้ไขจะมีผลบังคับใช้ต่อเมื่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติให้การ รับรองและจะต้องได้รับความเห็นชอบโดยเสียงส่วนใหญ่จำนวน 2 ใน 3 ของรัฐภาคีพิธีสาร นี้ ตามกระบวนการทางรัฐธรรมนูญของรัฐภาคีนั้นๆ
- 3. เมื่อข้อเสนอขอแก้ไขพิธีสารมีผลบังคับใช้ จะผูกมัดรัฐภาคีที่ให้ความเห็น ชอบ รัฐภาคีอื่นก็ยังคงผูกมัดโดยบทบัญญัติของพิธีสารและข้อเสนอแก้ไขก่อนๆ ที่ได้ ให้ความเห็นชอบ

- 1. รัฐภาคีอาจเพิกถอนพิธีสารนี้เมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อ เลขาธิการ สหประชาชาติ การเพิกถอนจะมีผลภายใน 6 เดือน หลังจากวันที่ได้รับแจ้งจาก เลขาธิการสหประชาชาติ
- การเพิกถอนจะต้องกระทำโดยปราสจากอกติต่อการดำเนินการต่อเนื่องของ การร้องเรียนภายใต้บทบัญญัติข้อ 2 หรือกระบวนการสอบสวนภายใค้บทบัญญัติข้อ 8 ของพิธีสารนี้ก่อนวันที่การ เพิกถอนจะมีผลบังคับใช้

ข้อ 20

เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องแจ้งบรรคารัฐทั้งหลายทราบเกี่ยวกับ

- ก. การลงนาม การให้สัตยาบัน และภาคยานุวัติภายใต้พิธีสารนี้
- ข. วันที่พิธีสารนี้มีผลบังคับใช้ และข้อแก้ไขใคๆ ภายใต้ข้อ 18
- ค. การเพิกถอนใดๆ ภายใต้ข้อ 19

- พิธีสารฉบับนี้ ซึ่งตัวบทภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปนใช้ได้ เท่าเทียมกัน จะเก็บไว้ที่สหประชาชาติ
- 2. เลขาธิการสหประชาชาติจะส่งสำเนาของพิธีสารนี้ที่ได้รับรองแล้วให้แก่บรรดา รัฐค่างๆ ที่ระบุไว้ในข้อ 25 ของอนุสัญญา

Optional Protocol to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women

Optional Protocol to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women

The States Parties to the present Protocol,

Noting that the Charter of the United Nations reaffirms faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person and in the equal rights of men and women.

Also noting that the Universal Declaration of Human Rights proclaims that all human beings are born free and equal in dignity and rights and that everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth therein, without distinction of any kind, including distinction based on sex.

Recalling that the International Covenants on Human Rights and other international human rights instruments prohibit discrimination on the basis of sex,

Also recalling the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women ("the Convention), in which the States Parties thereto condemn Discrimination against women in all its forms and agree to pursue by all appropriate means and without delay a policy of eliminating discrimination against women,

Reaffirming their determination to ensure the full and equal enjoyment by women of all human rights and fundamental freedoms and to take effective action to prevent violations of these rights and freedoms,

Have agreed as follows:

Article 1

A State Party to the present Protocol ("State Party") recognizes the competence of the Committee on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women ("the Committee") to receive and consider communications submitted in accordance with article 2.

Article 2

Communications may be submitted by or on behalf of individuals or groups of individuals, under the jurisdiction of a State Party, claiming to be victims of a violation of any of the rights set forth in the Convention by that State Party. Where a communication is submitted on behalf of individuals or groups of individuals, this shall be with their consent unless the author can justify acting on their behalf without such consent.

Article 3

Communications shall be in writing and shall not be anonymous. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party to the Convention that is not a party to the present protocol.

Article 4

- 1. The Committee shall not consider a communication unless is has ascertained that all available domestic remedies have been exhausted unless the application of such remedies is unreasonably prolonged or unlikely to bring effective relief.
  - 2. The Committee shall declare a communication inadmissible where:
- (a) The same matter has already been examined by the Committee or has been or is being examined under another procedure of international investigation or settlement;
  - (b) It is incompatible with the provisions of the Convention;
  - (c) It is manifestly ill-founded or not sufficiently substantiated;
  - (d) It is an abuse of the right to submit a communication;
- (c) The facts that are the subject of the communication occurred prior to the entry into force of the present Protocol for the State Party concerned unless those facts continued after that date

Article 5

- 1. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may transmit to the State Party concerned for its urgent consideration a request that the State Party take such interim measures as may be necessary to avoid possible irreparable damage to the victim or victims of the alleged violation.
- 2. Where the Committee exercises its discretion under paragraph 1 of the present article, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

Article 6

1. Unless the Committee considers a communication inadmissible without reference to the State Party concerned, and provided that the individual or individuals consent to the disclosure of their identity to that State Party, the Committee shall bring any communication submitted to it under the present Protocol confidentially to the attention of the State Party concerned.

2. Within six months, the receiving State Party shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been provided by that State Party.

Article 7

- The Committee shall consider communications received under the present Protocol in the light of all information made available to it by or on behalf of individuals or groups of individuals and by the State Party concerned, provided that this information in transmitted to the parties concerned.
- 2. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under the present Protocol.
- 3. After examining a communication, the Committee shall transmit its views on the communication, together with its recommendations, if any, to the parties concerned.
- 4. The State Party shall give due consideration to the views of the Committee, together with is recommendations, if any, and shall submit to the Committee, within six months, a written response, including information on any action taken in the light of the views and recommendations of the Committee.
- 5. The Committee may invite the State Party to submit further information about any measures the State Party has taken in response to its views or recommendations, if any, including as deemed appropriate by the Committee, in the State Party's subsequent reports under article 18 of the Convention.

- 1. If the Committee receives reliable information indicating grave or systematic violations by a State Party of rights set forth in the Convention, the Committee shall invite that State Party to cooperate in the examination of the information and to this end to submit observations with regard to the information concerned.
- 2. Taking into account any observations that may have been submitted by the State Party concerned as well as any other reliable information available to it, the Committee may designate one or more of its members to conduct an inquiry and to report urgently to the Committee. Where warranted and with the consent of the State party, the inquiry may included a visit to its territory.
- After examining the findings of such an inquiry, the Committee shall transmit
  these findings to the State Party concerned together with any comments and recommendations.

- 4. The State Party concerned shall, within six months of receiving the findings, comments and recommendations transmitted by the Committee, submit ist observations to the Committee.
- 5. Such an inquiry shall be conducted confidentially and the cooperation of the State Party shall be sought at all stages of the proceedings.

Article 9

- 1. the Committee may invite the State Party concerned to include in its report under article 18 of the Convention details of any measures taken in response to an inquiry conducted under article 8 of the present Protocol.
- 2. The Committee may, it necessary, after the end of the period of six months referred to in article 8.4, invite the State Party concerned to inform it of the measures taken in response to such an inquiry.

Article 10

- 1. Each State Party may, at the time of signature or ratification of the present Protocol or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in articles 8 and 9.
- Any State Party having made a declaration in accordance with paragraph
  l of the present article may, at any time, withdraw this declaration by notification to the
  Secretary-General.

Article 11

A State Party shall take all appropriate steps to ensure that individuals under its jurisdiction are not subjected to ill treatment or intimidation as a consequence of communicating with the Committee pursuant to the present Protocol.

Article 12

The Committee shall include in its annual report under article 21 of the Convention a summary of its activities under the present Protocol.

Article 13

Each State Party undertakes to make widely known and to give publicity to the Convention and the present Protocol and to facilitate access to information about the views and recommendations of the Committee, in particular, on matters involving that

Article 14

The Committee shall develop its own rules of procedure to be followed when exercising the functions conferred on it by the present Protocol.

Article 15

- 1. The present Protocol shall be open for signature by any State that has signed, ratified or acceded to the Convention.
- The present Protocol shall be subject to ratification by any State that has ratified
  or acceded to the Convention. Instruments of ratification shall be deposited with the
  Secretary-General of the United Nations.
- The present Protocol shall be open to accession by any State that has ratified or acceded to the Convention.
- 4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 16

- The present Protocol shall enter into force three months after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the tenth instrument of ratification or accession.
- For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after its entry into force, the present Protocol shall enter into force three months after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 17

No reservations to the present Protocol shall be permitted.

Article 18

1. Any State Party may propose an amendment to the present Protocol and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate any proposed amendments to the States Parties with a request that they notify her or him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting on the proposal. In the event that at least one third of the States parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices

of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly of the United Nations for approval.

- Amendments shall come into force when they have been approved by the General Assembly of the United Nations and accepted by a two-thirds majority of the States Parties to the present Protocol in accordance with their respective constitutional processes.
- 3. When amendments come into force, they shall be binding on those States Parties that have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of the present Protocol and any earlier amendments that they have accepted.

Article 19

- 1. Any State Party may denounce the present Protocol at any time by written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations. Denunciation shall take effect six months after the date of receipt of the notification by the Secretary-General
- 2. Denunciation shall be without prejudice to the continued application of the provisions of the present Protocol to any communication submitted under article 2 or any inquiry initiated under article 8 before the effective date of denunciation.

Article 20

The Secretary-General of the United Nations shall inform all states of:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under the present Protocol;
- (b) The date of entry into force of the present Protocol and of any amendment under article 18;
  - (c) Any denunciation under article 19.

- The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts and equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.
- 2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States referred to in article 25 of the Convention.

ภาคผนวก รายชื่อประเทศที่ให้สัตยาบัน (ratification) หรือ ภาคยานุวัติ (accession) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติ ต่อสตรีในทุกรูปแบบ

CONVENTION ON THE ELIMINATION OF ALL FORMS OF DISCRIMINATION AGAINST WOMEN

As of April 2003, 173 countries - ninety percent of the members of the United Nations - are party to the Convention and an additional 3 have signed the treaty, binding themselves to do nothing in contravention of its terms.

97 Signatures/173 ratifications, accessions and successions (Latest States: Timor-Leste, 16 April 2003) and Syrian Arab Republic, 28 March 2003)

a/ Accession; b/ Declarations or reservations; c/ Reservation subsequently withdrawn; d/ Succession

State	Date of signature	Date of receipt of the instrument of ratification accession or succession
Afghanistan	14 August 1980	5 March 2003 a/
Albania		11 May 1994 a/
Algeria		22 May 1996 a/ b/
Andorra		15 January 1997 a/
Angola		17 September 1986 a/
Antigua and Barbuda		1 August 1989 a/
Argentina	17 July 1980	15 July 1985 b/
Armenia		13 September 1993 a/
Australia	17 July 1980	28 July 1983 b/
Austria	17 July 1980	31 March 1982 b/

Azerbaijan		10 July 1995 a/
Bahamas		6 October 1993 a/ b/
Bahrain		18 June 2002 a/
Bangladesh		6 November 1984 a/ b/
Barbados	24 July 1980	16 October 1980
Belarus	17 July 1980	4 February 1981 c/
Belgium	17 July 1980	10 July 1985 b/
Belize	7 March 1990	16 May 1990
Benin	11 November 1981	12 March 1992
Bhutan	17 July 1980	31 August 1981
Bolivia	30 May 1980	8 June 1990
Bosnia & Herzegovina		1 September 1993 d/
Botswana		13 August 1996 a/
Brazil	31 March 1981 b/	1 February 1984 b/
Bulgaria	17 July 1980	8 February 1982 c/
Burkina Faso		14 October 1987 a/
Burundi	17 July 1980	8 January 1992
Cambodia	17 October 1980	15 October 1992 a/
Cameroon	6 June 1983	23 August 1994 a/

Canada	17 July 1980	10 December 1981 c/
Cape Verde		5 December 1980 a/
Central African Republic		21 June 1991 a/
Chad		9 June 1995 a/
Chile	17 July 1980	7 December 1989 b/
China	17 July 1980 b/	4 November 1980 b/
Colombia	17 July 1980	19 January 1982
Comoros		31 October 1994 a/
Congo	29 July 1980	26 July 1982
Costa Rica	17 July 1980	4 April 1986
Cote d'Ivoire	17 July 1980	18 December 1995 a/
Croatia		9 September 1992 d/
Cuba	6 March 1980	17 July 1980 b/
Cyprus		23 July 1985 a/ b/
Czech Republic		22 February 1993 c/ d.
Democratic People's Republic of Korea		27 February 2001 a/
Democratic Republic of Congo	17 October 1986	16 November 1986
Denmark	17 July 1980	21 April 1983
Djibouti		2 December 1998 a/

Dominica	15 September 1980	15 September 1980
Dominican Republic	17 July 1980	2 September 1982
Ecuador	17 July 1980	9 November 1981
Egypt	16 July 1980 b/	18 September 1981 b/
EI Salvador	14 November 1980 b/	19 August 1981 b/
Equatorial Guinea		23 October 1984 a/
Eritrea		5 September 1995 a/
Estonia		21 October 1991 a/
Ethiopia	8 July 1980	10 December 1981 b/
Fiji		28 August 1995 a/ b/
Finland	17 July 1980	4 September 1986
France	17 July 1980 b/	14 December 1983 b/ 6
Gabon	17 July 1980	21 January 1983
Gambia	29 July 1980	16 April 1993
Georgia		26 October 1994 a/
Germany	17 July 1980	10 July 1985 b/
Ghana	17 July 1980	2 January 1986
Greece	2 March 1982	7 June 1983
Grenada	17 July 1980	30 August 1990

Guatemala	8 June 1981	12 August 1982
Guinea	17 July 1980	9 August 1982
Guinea-Bissau	17 July 1980	23 August 1985
Guyana	17 July 1980	17 July 1980
Haiti	17 July 1980	20 July 1981
Honduras	11 June 1980	3 March 1983
Hungary	6 June 1980	22 December 1980 c/
Iceland	24 July 1980	18 June 1985
India	30 July 1980 b/	9 July 1993 b/
Indonesia	29 July 1980	13 September 1984 b/
Iraq	,	13 August 1986 a/ b/
Ireland		23 December 1985 a/ b/ c/
Israel	17 July 1980	3 October 1991 b/
Italy	17 July 1980 b/	10 June 1985
Jamaica	17 July 1980	19 October 1984 b/
Japan	17 July 1980	25 June 1985
Jordan	3 December 1980 b/	1 July 1992 b/
Kazakhstan		26 August 1998 a/
Kenya		9 March 1984 a/

Kuwait		2 September 1994 a/ b/
Kyrgyzstan		10 February 1997 a/
Lao Peoples Democratic Rep.	17 July 1980	14 August 1981
Latvia		14 April 1992 a/
Lebanon		21 April 1997 a/ b/
Lesotho	17 July 1980	22 August 1995 a/ b/
Liberia		17 July 1984 a/
Libyan A. Jamahiriya		16 May 1989 a/ b/
Licchtenstein		22 December 1995 a/ b
Lithuania		18 January 1994 a/
Luxembourg	17 July 1980	2 February 1989 b/
Madagascar	17 July 1980	17 March 1989
Malawi		12 March 1987 a/ c/
Malaysia		5 July 1995 a/ b/
Maldives		1 July 1993 a/b/
Mali	5 February 1985	10 September 1985
Malta		8 March 1991 a/ b/
Mauritania		10 May 2001 a/
Mauritius		9 July 1984 a/ b/

Mexico	17 July 1980 b/	23 March 1981
Mongolia	17 July 1980	20 July 1981 c/
Morocco		21 June 1993 a/ b/
Mozambique		16 April 1997 a/
Myanmar		22 July 1997 a/ b/
Namibia		23 November 1992 a/
Nepal	5 February 1991	22 April 1991
Netherlands	17 July 1980	23 July 1991 b/
New Zealand	17 July 1980	10 January 1985 b/ c/
Nicaragua	17 July 1980	27 October 1981
Niger		8 October 1999 a/
Nigeria	23 April 1984	13 June 1985
Norway	17 July 1980	21 May 1981
Pakistan		12 March 1996 a/ b/
Panama	26 June 1980	29 October 1981
Papua New Guinea		12 January 1995 a/
Paraguay		6 April 1987 a/
Peru	23 July 1981	13 September 1982
Philippines	15 July 1980	5 August 1981

Poland	29 May 1980	30 July 1980 b/
Portugal	24 April 1980	30 July 1980
Republic of Korea	25 May 1983 b/	27 December 1984 b/ c/
Republic of Moldova		1 July 1994 a/
Romania	4 September 1980 b/	7 January 1982 b/
Russian Federation	17 July 1980	23 January 1981 c/
Rwanda	1 May 1980	2 March 1981
Saint Kitts and Nevis		25 April 1985 a/
Saint Lucia		8 October 1982 a/
St. Vincent & the Grenadines		4 August 1981 a/
Samoa		25 September 1992 a/
Sao Tome and Principe	31 October 1995	
Saudi Arabia	7 September 2000	7 September 2000 b/
Senegal	29 July 1980	5 February 1985
Seychelles		5 May 1992 a/
Sierra Leone	21 September 1988	11 November 1988
Singapore	100	5 October 1995 a/ b/
Slovakia	archine in the	28 May 1993 d/
Slovenia		6 July 1992 d/

Solomon Islands		6 May 2002
South Africa	29 January 1993	15 December 1995 a/
Spain	17 July 1980	5 January 1984 b/
Sri Lanka	17 July 1980	5 October 1981
Suriname		1 March 1993 a/
Sweden	7 March 1980	2 July 1980
Switzerland	23 January 1987	27 March 1997 a/b/
Syrian Arab Republic		28 March 2003 a/
Tajikistan		26 October 1993 a/
Thailand		9 August 1985 a/ b/ c/
The former Yugoslav Republic of Macedonia		18 January 1994 d/
Timor-Leste		16 April 2003 a/
Togo		26 September 1983 a/
Trinidad and Tobago	27 June 1985 b/	12 January 1990 b/
Tunisia	24 July 1980	20 September 1985 b/
Turkey		20 December 1985 a/ b
Turkmenistan		1 May 1997 a/
Tuvalu		6 October 1999 a/
Uganda	30 July 1980	22 July 1985

Ukraine	17 July 1980	12 March 1981 c/
UK & Northern Ireland		7 April 1986 b/
United Republic of Tanzania	17 July 1980	20 August 1985
United States of America		
	30 March 1981	9 October 1981
Uzbekistan		19 July 1995 a/
Vanuatu		8 September 1995 a/
Venezuela	17 July 1980	2 May 1983 b/
Viet Nam	29 July 1980	17 February 1982 b/
Yemen		30 May 1984 a/ b/
Yugoslavia		12 March 2001 d/
Zambia	17 July 1980	21 June 1985
Zimbabwe		13 May 1991 a/

STATES THAT BECAME PARTIES IN 2003

Afghanistan 5 March 2003 Syrian Arab Republic 28 March 2003

Timor-Leste 16 April 2003

STATES THAT BECAME PARTIES IN 2002

Solomon Islands 6 May 2002

Bahrain 18 June 2002

STATES THAT BECAME PARTIES IN 2001

Democratic People's Republic of Korea 27 February 2001

Mauritania 10 May 2001

STATES THAT BECAME PARTIES IN 2000

Saudi Arabia 7 September 2000

รายชื่อประเทศที่ให้สัตยาบัน (ratification) หรือ ภาคยานุวัติ (accession) พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัด การเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

OPTIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION ON THE ELIMINATION OF ALL FORMS OF DISCRIMINATION AGAINST WOMEN

24 April 2003

75 Signatories / 51 Parties

(Latest State: Timor - Leste, 16 April 2003)

Participant	Signature	Ratification, Accession (a)
Andorra	9 July 2001	14 October 2002
Argentina	28 February 2000	
Austria	10 December 1999	6 September 2000
Azerbaijan	6 June 2000	1 June 2001
Bangladesh	6 September 2000	6 September 2000
Belarus	29 April 2002	
Belgium	10 December 1999	
Belize		9 December 2002 (a)
Benin	25 May 2000	
Bolivia	10 December 1999	27 September 2000
Bosnia and Herzegovina	7 September 2000	4 September 2002
Brazil	13 March 2001	28 June 2002
Bulgaria	6 June 2000	
Burkina Faso	16 November 2001	1

Burundi	13 November 2001	
Cambodia	11 November 2001	
Canada		18 October 2002 (a)
Chile	10 December 1999	
Colombia	10 December 1999	
Costa Rica	10 December 1999	20 September 2001
Croatia	5 June 2000	7 March 2001
Cuba	17 March 2000	
Cyprus	8 February 2001	26 April 2002
Czech Republic	10 December 1999	26 February 2001
Denmark	10 December 1999	31 May 2000
Dominican Republic	14 March 2000	10 August 2a001
Ecuador	10 December 1999	5 February 2002
EI Salvador	4 April 2001	
Finland	10 December 1999	29 December 2000
France	10 December 1999	9 June 2000
Georgia		30 July 2002
Germany	10 December 1999	15 January 2002
Ghana	24 February 2000	
Птеесе	10 December 1999	24 January 2002

Guatemala	7 September 2000	9 May 2002
Guinea-Bissau	12 September 2000	
Hungary		22 December 2000
Iceland	10 December 1999	6 March 2001
Indonesia	28 February 2000	
Ireland	7 September 2000	7 September 2000
Italy	10 December 1999	22 September 2000
Kazakhstan	6 September 2000	24 August 2001
Kyrgyzstan		22 July 2002
Lesotho	6 September 2000	
Liechtenstein	10 December 1999	24 October 2001
Lithuania	8 September 2000	
Luxembourg	10 December 1999	
Madagascar	7 September 2000	
Malawi	7 September 2000	
Mali		5 December 2000 (a)
Mauritius	11 November 2001	
Mexico	10 December 1999	15 March 2002
Mongolia	7 September 2000	28 March 2002

Namibia	19 May 2000	26 May 2000
Nepal	18 December 2001	
Netherlands	10 December 1999	22 May 2002
New Zealand	7 September 2000	7 September 2000
Nigeria	8 September 2000	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
Norway	10 December 1999	5 March 2002
Panama	9 June 2000	9 May 2001
Paraguay	28 December 1999	14 May 2001
Peru	22 December 2000	9 April 2001
Philippines	21 March 2000	
Portugal	16 February 2000	26 April 2002
Romania	6 September 2000	
Russian Federation	8 May 2001	
Sao Tome and Principe	6 September 2000	
Senegal	10 December 1999	26 May 2000
Seychelles	22 July 2002	
Sierra Leone	8 September 2000	
Slovakia	5 June 2000	17 November 2000
Slovenia	10 December 1999	

Solomon Islands		6 May 2002
Spain	14 March 2000	6 July 2001
Sri Lanka		15 October 2002 (a)
Sweden	10 December 1999	24 April 2003
Tajikistan	7 September 2000	
Thailand	14 June 2000	14 June 2000
The former Yugoslav Republic of Macedonia	3 April 2000	
Timor-Leste		16 April 2003 (a)
Turkey	8 September 2000	29 October 2002
Ukraine	7 September 2000	
Uruguay	9 May 2000	26 July 2001
Venezuela	17 March 2000	13 May 2002

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว 2546